

THE WISDOM

မြော်မြင်စဉ်းစား
ပညာစကား

ဆရာဦးသိန်းလွင်

သရုပ်ဖော် - ဒေါက်တာကျယ်၊ စာမင်းဝေ၊ ကိုဆန်း

(ဒုတိယအကြိမ်)

၂၃၊ ဗဟိုလမ်း၊ ဘုရားတော်ကြီးရပ်၊ ဝန်ဇံ
ဖု - ၃၅၃၀ ၂၅၅၅

၂၅၊ ၃-လမ်း (၁၁၃၀)၊ ဘုရားတော်ကြီးရပ်၊ ဝန်ဇံ
ဖု - ၃၅၃၀ ၂၅၅၅

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

- ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ဒို့အရေး

.....
 သို့

ပြည်သူ့သဘောထား

- * ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အသိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ပင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပ နိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * ပြည်တွင်းပြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ် ချေမှုန်းကြ။

အမှတ်တရ

နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- * နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ ခိုးမိုးရေး
- * အမျိုးသား ပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- * မိုင်းမာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- * ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ဓေတံစီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * မိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေး ကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- * ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- * ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်တည်ဆောက်ရေး
- * နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှု ခွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- * တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားရေး
- * အမျိုးဂုဏ်၊ ဓာတ်ဂုဏ် မြင့် မှားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသား ရေး လက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- * မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- * တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး

ပုံနှိပ်ပုတ်တမ်း

- စာမူခွင့်ပြုချက် - ၅၆၈/ ၂၀၀၃ (၆)
- အဖုံးခွင့်ပြုချက် - ၅၃၃/ ၂၀၀၃ (၇)
- အဖုံးသရုပ်ဖော် - ကိုဆန်း
- အတွင်းသရုပ်ဖော် - အော်ပီကျယ်၊ စောမင်းဝေ၊ ကိုဆန်း
- ထုတ်ဝေသူ - ဦးသိန်းလွင် (၇၆၃)
ရွှေဟင်္သာစာပေ
၂၆၃၊ ဆိပ်ကမ်းသာလမ်း၊
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
- ပုံနှိပ်သူ - ဦးဝင်းလွင် (မြ-၀၅၃၆၆)
ရွှေဟင်္သာစာပေတိုက်
အမှတ် (၇)၊ ဈေးလမ်း၊
ပုဇွန်တောင်၊ ရန်ကုန်။
- ပုံနှိပ်ခြင်း - ဒုတိယအကြိမ်
၂၀၀၃-ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ။
- အုပ်ချုပ်ရေး - ၁၀၀၀
- တန်ဖိုး - ၃၅၀ ကျပ်
- ဖြန့်ချိရေး - **ရွှေဟင်္သာ** စာပေ
အမှတ် ၂၆၃၊ ပ-ထပ်၊
ဆိပ်ကမ်းသာလမ်း၊ ကျောက်တံတား။
ဖုန်း - ၇၀၉၁၉၁။
- ဖြန့်ချိရေး - **မင်းမဟာ** စာပေ
အမှတ် ၄/၁၆၊ အောင်ဓမ္မရိပ်သာ
လမ်း၊ လှိုင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း - ၆၆၃၇၄၉

**မြော်မြင်စဉ်းစား
ပညာစကား**

ဆရာဦးသိန်းလွင်
အော်ပီကျယ်
စောမင်းဝေ
ကိုဆန်း

ဘဝတစ်ကွေ့ ခဏတွေ့ကြတဲ့အခိုက်

ကိုကျော်ကျော် (PERFECT) က ချွင်ပြုံးဂျာနယ်မှာ ပညာ ရှိကြီးတွေရဲ့ အဆိုအမိန့်တွေကို ကလေးတွေအတွက် ရေးပေး ပါဆိုလို့ “မြော်မြင်စဉ်းစား ပညာစကား” ဆိုပြီး ကျွန်တော် ရေးပေးခဲ့ပါတယ်။ ကိုအော်ပီကျယ် နဲ့ ကိုစောမင်းဝေ က သရုပ်ဖော် ပေးခဲ့ပါတယ်။

“စာအုပ်အဖြစ်နဲ့ မှတ်တမ်းတင်ကြရအောင်” လို့ ကိုကျော်ကျော်ကပဲ အဆိုပြုလာပါတယ်။ အားလုံးကို သူစီစဉ် တယ်။ အချို့လိုတဲ့ ပုံတွေနဲ့ သရုပ်ဖော်ပုံအချို့ကို “ကိုဆန်း” က ရေးဆွဲတယ်။

ပထမအကြိမ် ရိုက်နှိုင်းခြင်းတုန်းက ရတဲ့ အကျိုးအမြတ် အားလုံးကို မိဘမဲ့ကလေးများသို့ လှူဒါန်းခဲ့ပါတယ်။

ပထမအကြိမ် ရိုက်နှိုင်းတဲ့ စာအုပ်တွေ ကုန်သွားပေမယ့် ဒီစာအုပ်ကလေး ပျောက်ကွယ်သွားမှာစိုးလို့ . . . ဒုတိယအကြိမ် အဖြစ် ထပ်မံရိုက်နှိုင်းပါတယ်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် . . . ဘဝတစ်ကွေ့ ခဏတွေ့ကြတဲ့အခိုက် မှတ်တိုင်လေး စိုက်လိုက်ကြတာပါပဲ။

ဆရာဦးသိန်းလွင်

မြော်မြင်စဉ်းစား ကျေးဇူးစကား

“မြော်မြင်စဉ်းစား ပညာစကား” သည် ကျွန်တော်စီစဉ် ထုတ်ဝေခဲ့သည့် ချွင်ပြုံးဂျာနယ်တွင် အပတ်စဉ်ဖော်ပြခဲ့သည့် စာမူများ ဖြစ်ပါသည်။

“မြော်မြင်စဉ်းစား . . .” ကို စတင်ဖော်ပြကတည်းက စာအုပ်အဖြစ် စုစည်းထုတ်ဝေရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ပြီး ထိုရည်ရွယ်ချက် ကို အကောင်အထည်ဖော်လိုက်ခြင်းလည်းဖြစ်ပါသည်။

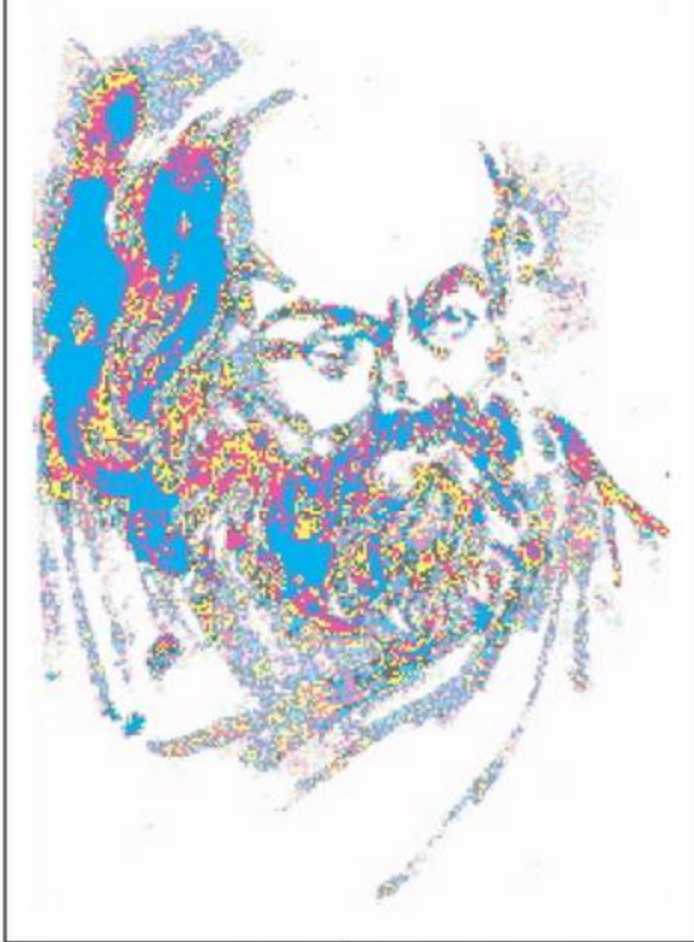
သည့်အတွက် မြော်မြင်စဉ်းစား ကို စိတ်ရှည် စေတနာကြီးမားစွာဖြင့် ရေးသားခိုးမြှင့်ခဲ့သော ဆရာဦးသိန်းလွင် အပတ်စဉ် အတွေးအခေါ် စိတ်ကူးစိတ်သန်းတို့ အားစိုက်ထည့်ကာ သရုပ်ဖော်ပေးခဲ့ကြသည့် ဆရာအော်ပီကျယ် နှင့် ဆရာစောမင်းဝေ

လိုအပ်ရာ သရုပ်ဖော်ပုံတို့ကို ဖြည့်စွက်ရေးဆွဲပေးခဲ့ သည့် ဆရာကိုဆန်းတို့ကို ကျေးဇူးများစွာ တင်ရှိပါသည်။

ကိုကျော်ကျော်
(PERFECT)

S o c r a t e s

ဆိုကရေးတီး

- ◆ They who provide much wealth for their children but neglect to improve them in virtue, do like those who feed their horses high, but never train to be useful.
- ◆ သားသမီးတွေကို စည်းစိမ်ချမ်းသာတွေနဲ့ လိုလေသေးမရှိ ထောက်ပံ့ပေးကမ်းမှုတွေ ပြုပါရဲ့။ သားသမီးတွေရဲ့ ကောင်းမြတ်တဲ့ အရည်အသွေးတွေ တိုးတက်လာအောင် လုပ်ပေးဖို့ ကိုတော့ လျစ်လျူရှုထားတယ်ဆိုရင်... မြင်းတွေမွေးပြီး အစာတွေတော့ အလွန်အမင်း ကျွေးပါရဲ့။ အဲဒီ မြင်းတွေကို အသုံးချလို့ရတဲ့ အသုံးဝင်တဲ့ မြင်းတွေဖြစ်လာအောင် ဘယ်တော့မှ လေ့ကျင့်ပေးမထားတဲ့ လူတွေနဲ့ တူတာပေါ့။

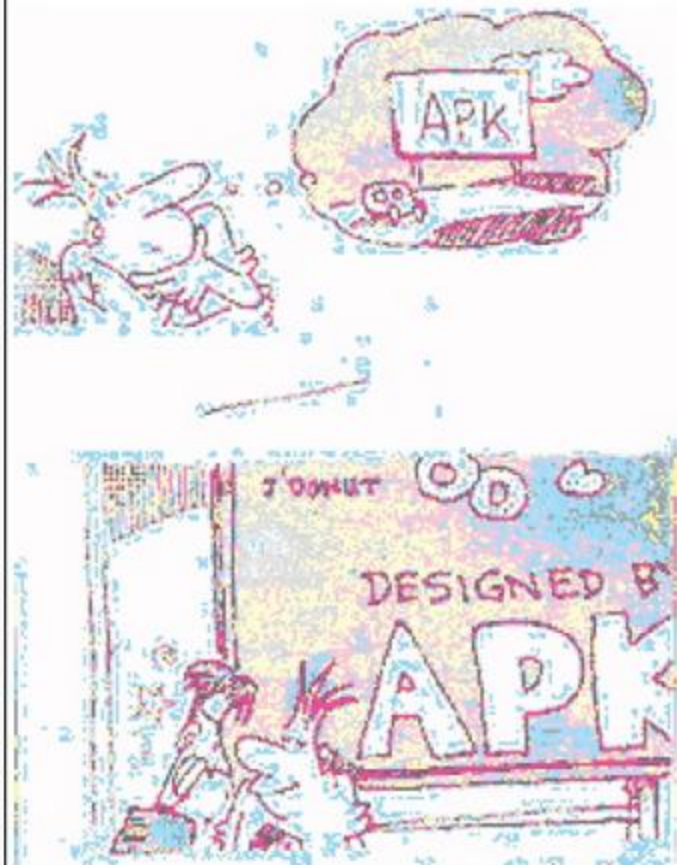
- ◆ Nature has given us two ears, two eyes, and but one tongue, to the end that we should hear and see more than we speak.
- ◆ သဘာဝတရားကြီးက ကျုပ်တို့ကို နားရွက်နှစ်ဖက်၊ မျက်စိနှစ်လုံးပေးအပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လျှာကိုတော့ တစ်ခုတည်းပေးခဲ့တာဗျ။ ဒါကြောင့် ကျုပ်တို့တွေဟာ ဘဝနိဂုံးချုပ်မယ့် နောက်ဆုံးအချိန်အထိ ကျုပ်တို့ပါးစပ်က ပြောတာထက်၊ ကျုပ်တို့ရဲ့မျက်လုံးတွေနဲ့ ကြည့် နားတွေနဲ့ နားထောင်တာကို ပိုပြီး လုပ်သင့်တယ်။

- ◆ If all our misfortunes were laid in one common heap, whence everyone must take an equal portion, most people would be content to take their own and depart.
- ◆ ကျုပ်တို့အားလုံးရဲ့ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှမှုတွေ၊ စိတ်ညစ်စရာတွေကို အားလုံးရောပြီး အပုံကြီးတစ်ပုံအဖြစ် စုပုံထားမယ်။ ဘယ်သူမဆို လူတိုင်းလူတိုင်း အဲဒီအပုံကြီးထဲက ကံဆိုးမှုတွေကို စိတ်ညစ်စရာတွေကို အညီအမျှခွဲဝေ ယူရမယ်... လို့သာ ပြောကြည့်။ လူအများစုဟာ သူတို့ရဲ့ကိုယ်ပိုင် စိတ်ညစ်စရာ အထုပ်ကိုပဲယူပြီး ကျေကျေနပ်နပ်နဲ့ ထွက်ခွာသွားကြမှာပါ။
(သူတစ်ပါးရဲ့ ဒုက္ခနဲ့ ယှဉ်မကြည့်ရင် ကိုယ့်ဒုက္ခသာ အကြီးဆုံးလို့ ထင်တတ်ပြီး၊ ယှဉ်ကြည့်လိုက်မှ သူများတွေရဲ့ ဒုက္ခလည်း မသေးပါလားလို့ သိနိုင်ပါတယ်... ဟု ဆိုလို)

- ◆ Better do a little well, than a grate deal badly.
- ◆ ကောင်းတာလေး (ကုသိုလ်ကောင်းမှုလေး) နည်းနည်း လုပ်တာဟာ . . . မကောင်းမှု (အကုသိုလ်) တွေ အများကြီး လုပ်တာထက်တော့ ပိုကောင်းတာပေါ့။

- ◆ The way to gain a good reputation is to endeavor to be what you desire to appear.
- ◆ နာမည်ကောင်းသတင်း၊ အောင်မြင်ကျော်ကြားခြင်းရဖို့ နည်းလမ်းဆိုတာ ကိုယ်ဖြစ်ချင်တဲ့ဆန္ဒကို အကောင်အထည် ပေါ်လာအောင် အပတ်တကုတ် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းပါပဲ။

- ◆ By all means marry. If you get a good wife, you will become very happy; if you get a bad one, you will become a philosopher and that is good for every man.
- ◆ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ခင်ဗျားအနေနဲ့ အိမ်ထောင်တော့ မပျက်မကွက် ပြုသင့်တယ်ဗျ။ အကယ်၍ ဇနီးကောင်းတစ်ယောက်ကို ရခဲ့ရင် ခင်ဗျားဟာ အလွန်ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့တဲ့ လူတစ်ယောက်ဖြစ်လာမယ်။ အဲ . . . ဇနီးဆိုးတစ်ယောက်ကို ရခဲ့ရင်တော့ ခင်ဗျားဟာ(ဒုဿနပညာရှင်) အတွေးအခေါ်ပညာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ ဒါဆိုရင်လည်း လူသားတိုင်းအတွက် ကောင်းတာပေါ့။

- ◆ Once made equal to man, woman becomes his superior.
- ◆ (အရာခပ်သိမ်းမှာ) ယောက်ျားနဲ့တန်းတူ ဖြစ်ပါတယ် . . . လို့ မိန်းမတစ်ယောက်ကို တစ်ခါလောက် တင်ပေးမိခဲ့ပြီဆိုရင် . . . အဲဒီမိန်းမဟာ အဲဒီယောက်ျားရဲ့ အထက်လူကြီးအရှင်သခင် ဖြစ်သွားတော့တာပါပဲ။

- ◆ Be of good cheer about death, and know this of a truth, that no evil can happen to a good man, either in life or after death.
- ◆ သေခြင်းတရားနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စိတ်အေးလက်အေးထားပါ။ မဟုတ်တာ မလုပ်ခဲ့တဲ့ . . . လူကောင်းတစ်ယောက် (သူတော်ကောင်းတစ်ယောက်) အတွက် . . . မသေမိမှာရော သေပြီးနောက်မှာပါ မဟုတ်တာ မကောင်းတာဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အဲဒါ သစ္စာတရားပဲဆိုတာ သဘောပေါက်ပါ။ (မှန်မှန်ကန်ကန် ရိုးရိုးဖြောင့်ဖြောင့်နေသူဟာ သေခြင်းတရားကို ရဲရဲရင်ဆိုင်ဝံ့တယ် . . . ဟုဆိုလို့)

- ◆ The tongue of a fool is the key of his counsel, which in a wise man, wisdom has in keeping.
- ◆ လူမိုက်တစ်ယောက်ရဲ့ လျှာဟာ သူ့ရဲ့အကြံဉာဏ်တွေ ထင်မြင်ချက်တွေကို ပြောဆိုဖို့အတွက် အဓိကအရာကြီး ဖြစ်တယ်။ ပညာရှိ တစ်ယောက်ရဲ့ လျှာကတော့ သူ့ရဲ့ တတ်သိလိမ္မာမှုတွေကို သိမ်းဆည်းထားတဲ့အရာဖြစ်တယ်။

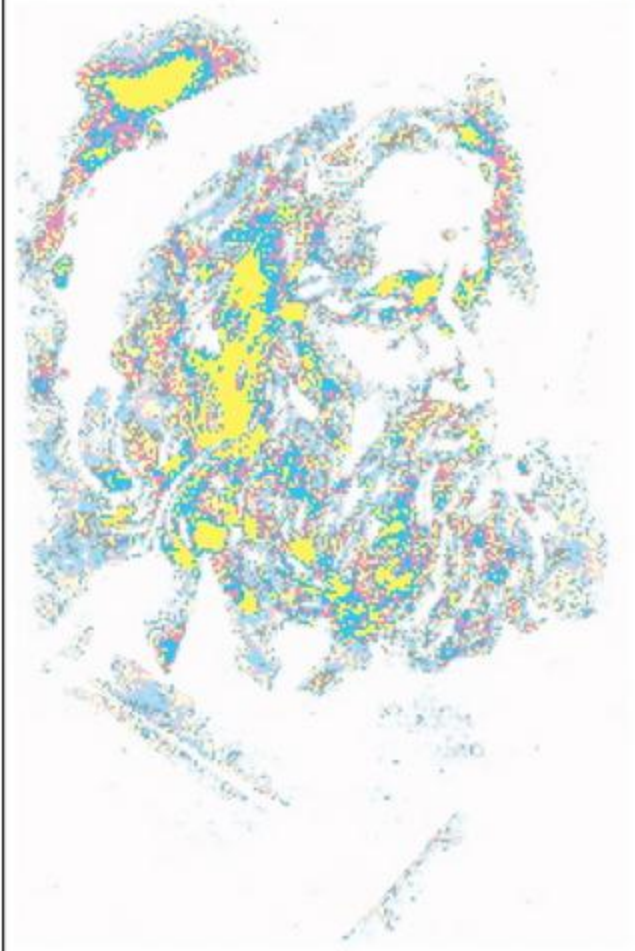

- ◆ There is only one good, that is knowledge; there is only one evil, that is ignorance.
- ◆ ကောင်းမြတ်ပြီး အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေတဲ့အရာက တစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ အဲဒါက အသိဉာဏ်ရှိခြင်းပါပဲ။ ဆိုးရွားပြီး အကျိုးမဲ့ဖြစ်စေတဲ့ အရာလည်း တစ်ခုပဲရှိတယ်။ အဲဒါက အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့ခြင်း မိုက်မဲခြင်းပါပဲ။

□ □ □

Plato

ပလေတိုး

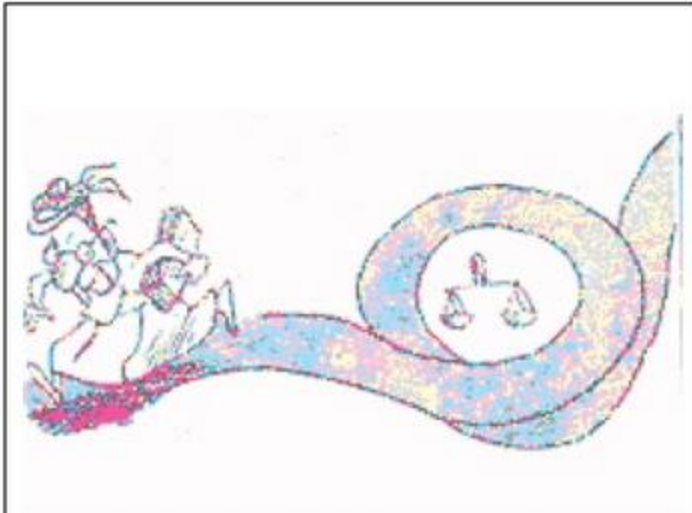

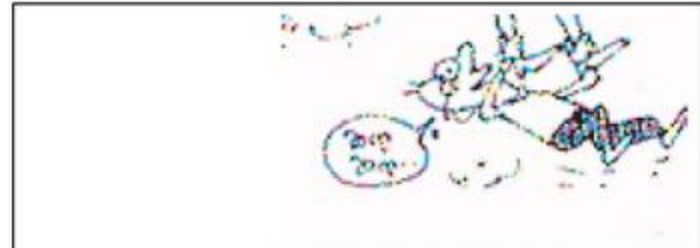
- ◆ The learning and knowledge that we have is, at the most, but little compared with that of which we are ignorant.
- ◆ ကျွန်တော်တို့သင်ယူလို့ရတဲ့ အသိပညာတွေ၊ ဗဟုသုတတွေ အမြင့်ဆုံး... (အာဇာနည်)တတ်ပြီ ဆိုပါတော့၊ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့မသိတဲ့ မတတ်တဲ့အရာတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီး မကြည့်ကြပါဘူး။ (ကိုယ်သိတဲ့ အသိပညာလေးကို အဟုတ်ကြီး မှတ်နေပြီ။ ကိုယ်မသိတဲ့ဟာတွေက အများကြီးဆိုတာကို သတိမပြုမိကြဘူးဟု ဆိုလို။)

- ◆ Self-conquest is the greatest of all victories.
- ◆ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အောင်မြင်ခြင်းဟာ အောင်မြင်မှုအားလုံး အနက် အကြီးကျယ်ဆုံး အောင်မြင်မှုပါပဲ။

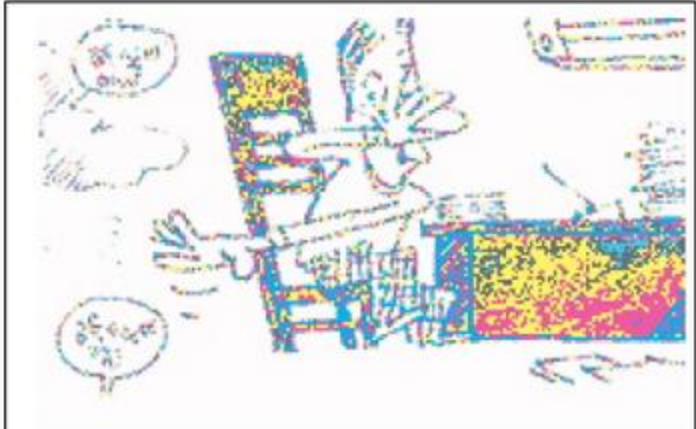
- ◆ All knowledge that is divorced from justice must be called cunning rather than wisdom.
- ◆ “တရားမျှတမှု၊ တော်တည့်မှန်ကန်ဖြောင့်မတ်မှု” တို့နဲ့ ကင်းကွာနေတဲ့ အသိပညာ ဗဟုသုတကို “ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်” လို့ ခေါ်ရမှာထက် “စဉ်းလဲခြင်း၊ ဉာဏ်များခြင်း” လို့ ခေါ်ရမယ်။

- ◆ The wise man will want to be ever with him who is better than himself.
- ◆ အမြော်အမြင်ရှိတဲ့ ပညာရှိကတော့ သူ့ထက်ပိုပြီး တော်တဲ့ ကောင်းတဲ့လူကို သူနဲ့အတူ အမြဲရှိစေချင်တယ်။ (ကိုယ့် ထက်သာ မနာလိုမဖြစ်ဘဲ၊ ပညာရှိကို ဆည်းကပ်ချင် တယ်... ဟုဆိုလို)

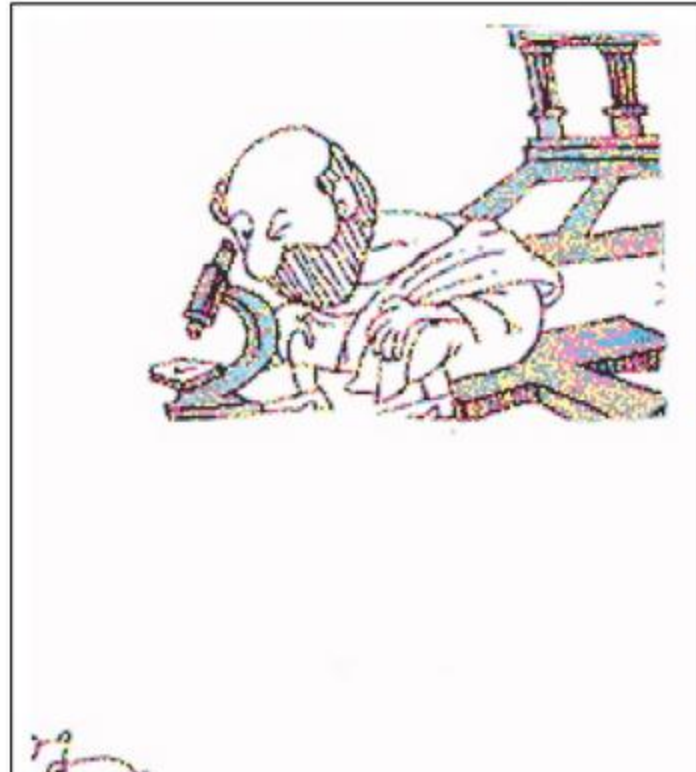
- ◆ It is expedient that a wicked man be punished as that a sick man be cured by a physician; for all chastisement is a kind of medicine.
- ◆ လူတွေ နေထိုင်မကောင်းရင် နေကောင်းသွားအောင် သမားတော်နဲ့ ကုသရသလိုပဲ။ ဆိုးယုတ်တဲ့ လူယုတ်မာကိုလည်း (နောင်တရသွားအောင်) ကြီးလေးတဲ့ အပြစ်ဒဏ် ပေးသင့်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူ့ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ကို ကြီးလေးတဲ့ အပြစ်ဒဏ်ပေးပြီး သူ့ကို ဝေဖန်ပြစ်တင်ခြင်းဟာ သူ့ကို ကုသပေးတဲ့ဆေးတစ်မျိုး ဖြစ်လို့ပါပဲ။

- ◆ If were sure God would pardon me, and men would not know my sin, yet I should be ashamed to sin, because of its essential baseness.
- ◆ အကယ်၍ ဘုရားသခင်ကလည်း ကျွန်တော့်ကို ခွင့်လွှတ်မှာ သေချာတယ်။ လူတွေကလည်း ကျွန်တော်ပြုကျင့်မယ့် အကုသိုလ် ဒုစရိုက်ကို သိမှာမဟုတ်ဘူး ဆိုပေမယ့်၊ အဲဒီ အကုသိုလ်မှုကိုပြုဖို့အတွက် ကျွန်တော့်မှာ အရှက်ရှိသင့်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီ အကုသိုလ် ဒုစရိုက်မှုရဲ့ အရင်းအမြစ်ကျတဲ့ သိမ်ဖျင်းယုတ်ညံ့မှုကြောင့်ပါပဲ။

- ◆ Better be unborn than untaught, for ignorance is the root of misfortune.
- ◆ ပညာဗဟုသုတကို သင်ယူခွင့်မရတဲ့ ဘဝနဲ့စာရင်၊ အစကတည်းက (လူအဖြစ်) မွေးမလာတာက ပိုကောင်းပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှတဲ့ အရာတွေရဲ့ ဇစ်မြစ်။ အကြောင်းရင်းမူလဟာ အသိပညာကင်းမဲ့တဲ့ မောဟတရားဖြစ်နေလို့ပါပဲ။

- ◆ A philosopher is one who desires to discern the truth.
- ◆ ဒဿနပညာရှင်ဆိုတာ အမှန်တရားကို ခွဲခြားသိမြင်နိုင်သူပါပဲ။ (အမှန်တရားကို ခွဲခြားသိမြင်သွားရင်၊ ဒုက္ခပဲတွေ့တွေ့၊ သုခပဲကြုံကြုံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ ရင့်ကျက်တည်ငြိမ်သူ ဖြစ်သွားတယ် . . . ဟု ဆိုလို့)

- ◆ When men speak ill of you, live so as nobody may believe them.
- ◆ လူတွေက သင့်အကြောင်းမကောင်းပြောတဲ့အခါ သူတို့ပြောတဲ့စကားကို ဘယ်သူကမှ ယုံကြည်မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့အနေနဲ့ (ယုံကြည်ချက်နဲ့) နေပြလိုက်စမ်းပါ။

Shakespeare

ရှိတ်စပီးယား

- ◆ Of all knowledge, the wise and good seek most to know themselves.
- ◆ အသိပညာ အားလုံးအနက် ပညာရှိတွေ . . . သူတော်ကောင်းတွေ . . . အများဆုံး ကြိုးစားရှာဖွေတဲ့ အသိပညာကတော့ သူတို့ကိုယ် သူတို့ နားလည်စေဖို့ဆိုတဲ့ အသိပညာပါပဲ။

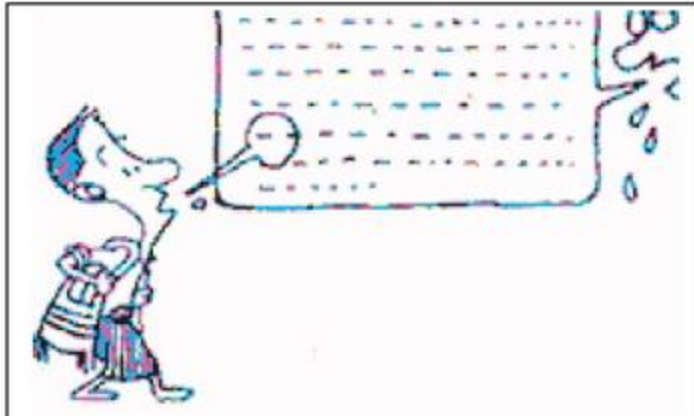
- ◆ Conversation should be pleasant without ascurrility, witty without affectation, free without indecency, learned without conceitedness, novel without falsehood.
- ◆ ‘စကား’ ပြောတယ်ဆိုတာ သာယာနှစ်လိုဖွယ်ကောင်းရမယ် . . . ဒါပေမယ့် သူတစ်ပါးရဲ့ သိက္ခာကို ထိပါးစော်ကားမှုတွေ မပါသင့်ဘူး။ လိမ္မာရေးခြားနဲ့ ချက်ချက်ချာချာရှိရမယ်။ ဒါပေမယ့် ဟန်ဆောင်မှု ပရိယာယ်တွေ မပါသင့်ဘူး။ အနှောင်အတည်းကင်းတဲ့ လွတ်လပ်မှုရှိရမယ်။ ဒါပေမယ့် မလျော်ကန်မအပ်စပ်တဲ့ အရာတွေလုပ်ဖို့အတွက် လွတ်လပ်မှုမျိုး မဖြစ်သင့်ဘူး။ စာပေကျမ်းဂန်နဲ့စပ်ပြီး ပညာတတ်သင့်တယ်။ ဒါပေမယ့် စိတ်ကြီးဝင် ဘဝင်မြင့်ဖို့အတွက် မဖြစ်သင့်ဘူး။ အသစ်အဆန်း ဆန်းသစ်မှုတွေ ဖြစ်သင့်တယ် . . . ဒါပေမယ့် မျက်နှာပန်းလှရုံ ဟန်ပြုလုပ် ထားတာမျိုးတော့ မဖြစ်သင့်ဘူး။

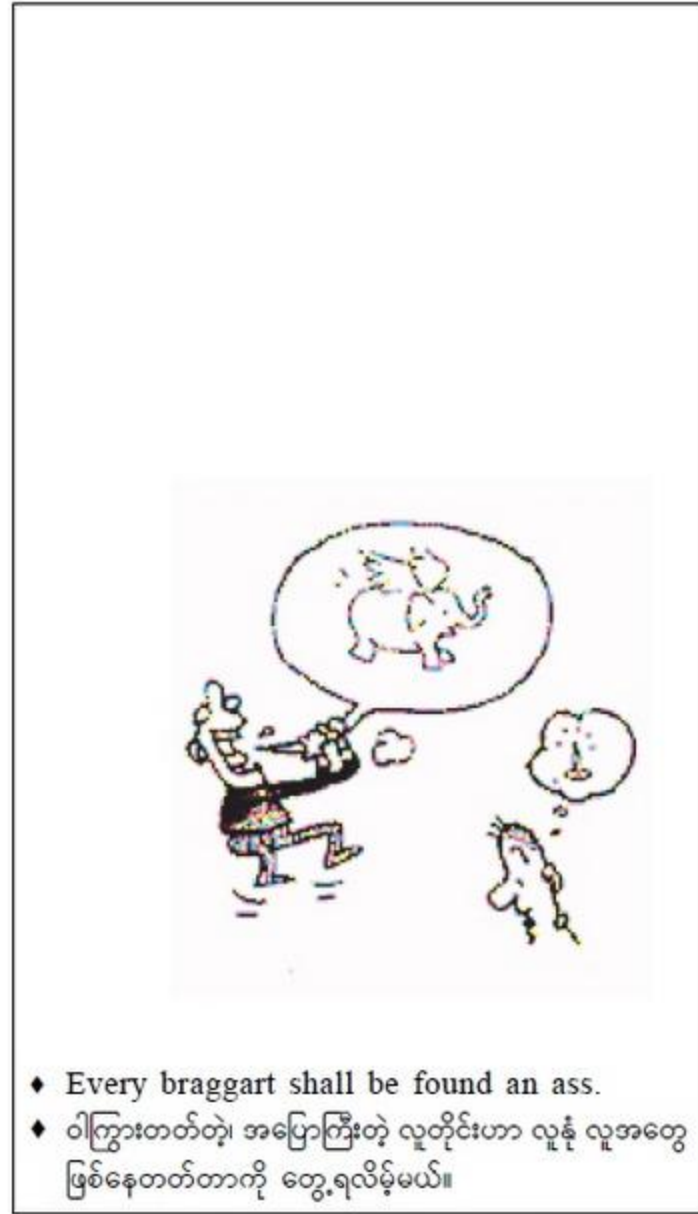
- ◆ Make not your thoughts your prisons.
- ◆ မင်းရဲ့ အတွေးတွေဟာ မင်းကို ချုပ်နှောင် ချုပ်တည်းထားရာ မင်းရဲ့ နှောင်အိမ် မဖြစ်ပါစေနဲ့။

- ◆ Gold is worse than poison to men's souls, doing more murders in this loathsome world, than any mortal drug.
- ◆ “ရွှေ” (လက်ဝတ်ရတနာတွေ) ဟာ လူတွေရဲ့ စိတ်အတွက်၊ “အဆိပ်” ထက် ပိုပြီး ဆိုးပါတယ်။ စက်ဆုပ်ရွံ့ရွာဖွယ် ကောင်းလှတဲ့ ဟောဒီလောကကြီးမှာ သေစေတတ်တဲ့ အဆိပ် ဆေးဝါးထက် လူတွေကို ပိုပြီးသေစေတဲ့ လူသတ်မှုတွေကို ကျူးလွန်စေတဲ့အရာပေါ့။

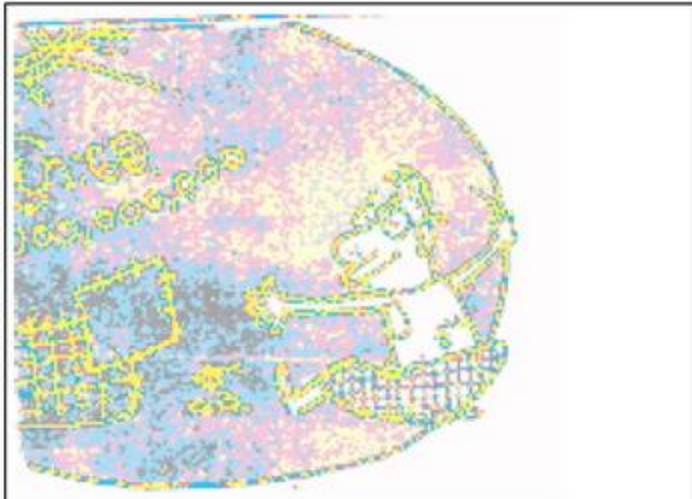
- ◆ Give every man your ear, but few your voice, take each man's censure, but reserve your judgement.
- ◆ လူတိုင်းပြောသမျှကို နားထောင်ပါ။ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ဘက်ကတော့ အပြောနည်းပါစေ၊ လူတိုင်းရဲ့ ဝေဖန်မှုကို ရယူပါ။ ကိုယ့်ရဲ့ ထင်မြင်ချက်ကို ပေးဖို့အတွက်တော့ စောင့်စည်းပါ။

- ◆ Every braggart shall be found an ass.
- ◆ ဝါကြွားတတ်တဲ့၊ အပြောကြီးတဲ့ လူတိုင်းဟာ လူနဲ့ လူအတွေ့ဖြစ်နေတတ်တာကို တွေ့ရလိမ့်မယ်။

- ◆ Kindness in woman, not their beautiful looks, shall win my love.
- ◆ မိန်းမတွေရဲ့ အတွင်းစိတ် ကြင်နာမှုကသာ ကျွန်တော့်မေတ္တာ၊ ကျွန်တော့်နှလုံးသားကို ရရှိနိုင်စေပါလိမ့်မယ်။ သူတို့ရဲ့ အပေါ်ယံ သွင်ပြင်အလှအပကတော့ ကျွန်တော့်ရဲ့ မေတ္တာကို ရရှိလိမ့်မယ် မဟုတ်ပါဘူး။

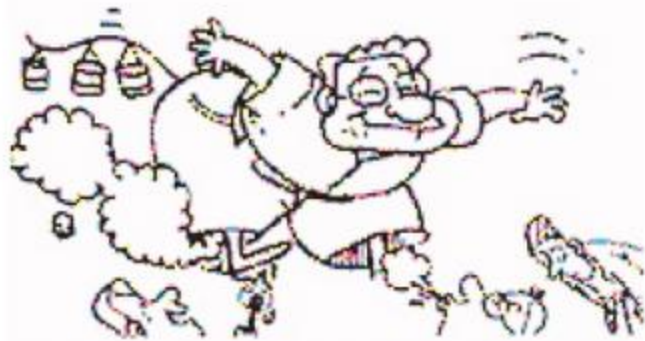
- ◆ A miser grows rich by seeming poor; an extravagant man grows poor by seeming rich.
- ◆ ခြစ်ခြစ်ခြုတ်ခြုတ်နဲ့ စေးနွဲ့သူကတော့ အပေါ်ယံက ဆင်းရဲတယ်လို့ ထင်ရပေမယ့် ချမ်းသာကြွယ်ဝကြတယ်။ အသုံးအဖြုန်းကြီးသူကတော့ အပေါ်ယံမှာ ချမ်းသာတယ်လို့ထင်ရပေမယ့် ဆင်းရဲမွဲတေကြပါတယ်။

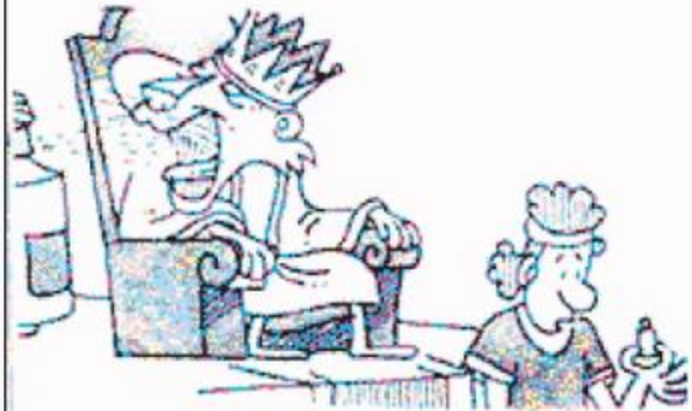
- ◆ How bitter a thing it is to look into happiness through another man's eyes!
- ◆ လူတစ်ယောက်အတွက် ဘယ်လောက်ပဲ နာကြည်းကြေကွဲ ဖွယ်ကောင်းတဲ့အရာဖြစ်စေဦးတော့ အခြားလူတစ်ယောက် ရဲ့ အမြင်မှာ ပျော်ရွှင်ကံကောင်းမှုတွေ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။

- ◆ Our bodies are our gardens, to the which our wills are gardeners.
- ◆ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဥယျာဉ် ပန်းခြံကြီးပေါ့။ အဲဒီ ဥယျာဉ်ကြီးအတွက် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိတ် အလိုဆန္ဒတွေက ဥယျာဉ်မှူးတွေပေါ့။

- ◆ He that loves to be flattered is worthy of the flatterer.
- ◆ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိဒ္ဓိတင်ချင်တဲ့သူ၊ အလွန်အကျွံအမြောက်အပင့် ကြိုက်သူတွေဟာ မြောက်ထိုးပင့်ကော် လုပ်တတ်သူတွေနဲ့သာ သင့်လျော်အပ်စပ်ပါတယ်။ အမြောက်ကြိုက်တဲ့လူဟာ အမှန်ကို ပြောတတ်သူတွေဆိုရင် အမြင်မကြည်လင်၊ မနှစ်မြို့တဲ့အတွက် ဒုက္ခရောက်တတ်တယ်... ဟု ဆိုလို။

- ◆ I think the king is but a man, as I am: The violet smells to him as it does to me.
- ◆ ဧကရာဇ်ဘုရင်မင်းမြတ်ဆိုတာလည်း ကျွန်တော့်လိုလူသားတစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်ပါတယ်။ ဝိုင်အိုလက်နီလာပန်းကလေးကသူ့ရဲ့မွှေးရနံ့နဲ့ ကျွန်တော့်ကို ထုံသင်းယုံစေသလို ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုလည်း ထုံသင်းယုံစေလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ (ဘုရင်ကိုမှရွေးပြီး မွှေးရနံ့ကို ပေးသည်မဟုတ်၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ မရွေး၊ လူဟူသမျှ အတူတူပါပဲ... ဟု ဆိုလို)

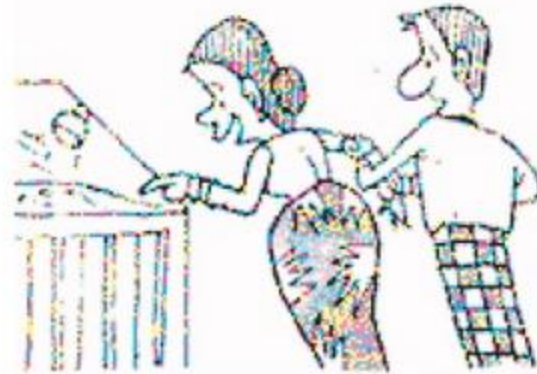
- ◆ An enterprise, when once begun, should not be left till all is won.
- ◆ စွန့်စားလုပ်ကိုင်ရတဲ့ လုပ်ငန်းတစ်ခုကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါ လောက် စတင်လုပ်ဆောင်မိပြီဆိုရင်...။ အဲဒီလုပ်ငန်းကို ပြီးစီးအောင်မြင်မှုမရမချင်း စွန့်ခွာမထားခဲ့သင့်ပါဘူး။ (အစကတည်းက မလုပ်ရင် ... နေ၊ လုပ်ပြီးမှတော့ ပြီးအောင်လုပ်ပါ ... ဟု ဆိုလို)

- ◆ All the world's a stage, and all the men and women in it merely players. They have their exits and their entrances; and one man in his time plays many parts.
- ◆ ကမ္ဘာလောကကြီးဟာ ဇာတ်ခုံကြီးတစ်ခုနဲ့ တူပါတယ်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ ယောက်ျားမိန်းမအားလုံးဟာ ဇာတ်ခုံပေါ်မှာ ကပြအသုံးတော်ခံသူတွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့တွေမှာ ဇာတ်ခုံပေါ်ကို ဝင်လာတဲ့ ဝင်ပေါက်တွေရှိသလို၊ ဇာတ်ခုံပေါ်က ထွက်သွားရမယ့် ထွက်ပေါက်တွေလည်း ရှိပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ သူ့ဘဝတစ်သက်တာအတွင်း (ဇာတ်ခုံပေါ် ဝင်လိုက်ထွက်လိုက်နဲ့) ကဏ္ဍပေါင်းများစွာကို ကပြရပါတယ်။

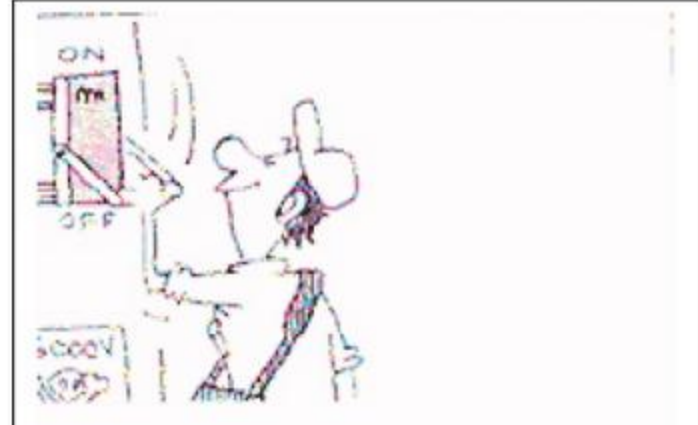
- ◆ How sharper than a serpen's tooth it is to have a thankless child!
- ◆ ကျေးဇူးမသိတတ်တဲ့၊ ကျေးဇူးကန်းတဲ့ သားသမီးကို ရရှိပိုင်ဆိုင်ရတာဟာ မြေဆိုးရဲ့ မြေဆွယ် မြေဆိပ်ထက် ပိုပြီးစူးရှ ပြင်းထန်လှပါတယ်. . . ။

- ◆ Maids want nothing but husbands, and when they have them, they want everything.
- ◆ အိမ်ထောင်မကျသေးတဲ့ အမျိုးသမီးတွေဟာ (အိမ်ထောင်ပြုဖို့) ခင်ပွန်းသည်တွေကလွဲရင် ဘာကိုမှ မလိုချင်ကြပါဘူး။ အဲဒီခင်ပွန်းသည်တွေကို ပိုင်ဆိုင်ရရှိပြီးပြီဆိုရင်တော့ အရာရာကို လိုချင်တော့တာပါပဲ။

- ◆ Be not afraid of greatness: Some are born great, some achieve greatness and some have greatness thrust upon them.
- ◆ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်မှုဆိုတာအတွက် စိုးထိတ်ကြောက်ရွံ့မှု မရှိပါနဲ့။ အချို့လူတွေက မွေးကတည်းက ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်မှုကို ရရှိလာကြတယ်။ အချို့လူတွေက ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်မှု ရအောင်ကြိုးစားပြီး ရယူကြတယ်။ အချို့လူတွေကတော့ မရည်ရွယ်ဘဲနဲ့ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်လာကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ Condemn the fault, and not the actor of it.
- ◆ (အလုပ်တစ်ခုလုပ်တဲ့အခါ အဲဒီအလုပ်မှာ) အပြစ်အနာ အဆာ ချွတ်ယွင်းချက်ရှိရင် အဲဒီချွတ်ယွင်းချက်ကို အပြစ် တင်ပါ။ ပြုလုပ်သူကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချ မလုပ်ပါနဲ့။

- ◆ There was never yet philosopher that could endure the toothache patiently.
- ◆ သွားကိုက်တဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် သည်းခံပြီး ခံနိုင်ရည်ရှိတဲ့ သဘာဝတ္ထပညာရှင် ဘယ်တုန်းကမှ မရှိခဲ့ပါဘူး။ (ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ကျရောက်တဲ့ဝေဒနာကို ဘယ်လိုလူမျိုးမှ ခံနိုင်ရည်မရှိ . . . ဟု ဆိုလို)

- ◆ Many strokes though with a little axe, hew down and fell the hardest timbered oak.
- ◆ သေးငယ်တဲ့ပုဆိန်လေးတစ်ခု ဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီပုဆိန် လေးနဲ့ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ(သာ)ခုတ်ပေးရင်၊ အမာကျောဆုံးဆိုတဲ့ ဝက်သစ်ချပင်ကြီးကို လဲကျသွားစေနိုင်ပါတယ်။

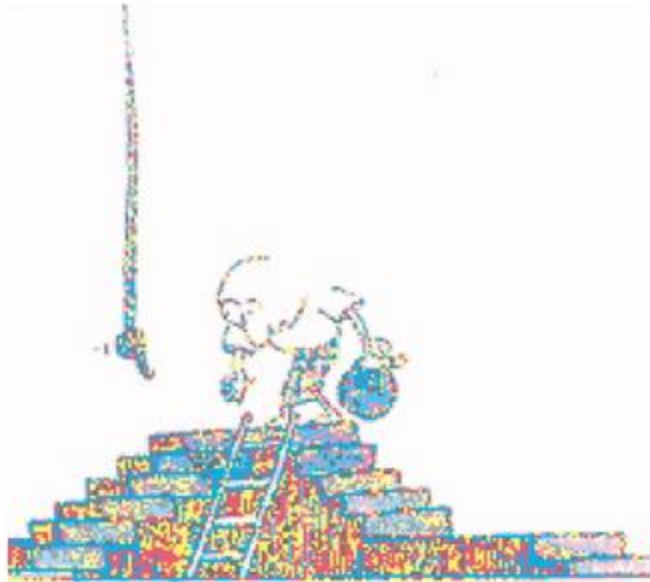
A r i s t o t l e

အယ်ရစ္စတိုတယ်

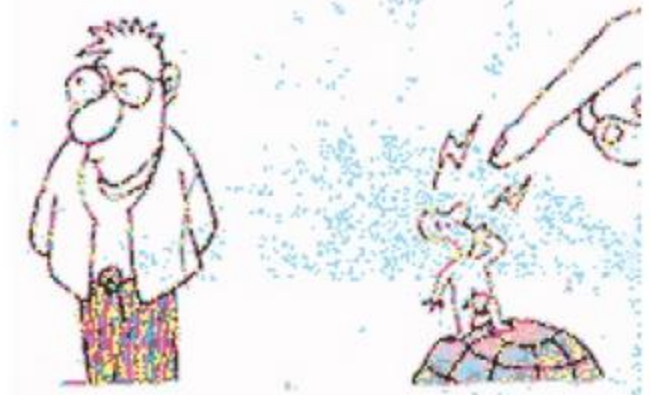

- ◆ All men seek one goal: Success or happiness.
- ◆ လူသားအားလုံးဟာ ပန်းတိုင်တစ်ခုကို ရှာဖွေကြတယ်။ အောင်မြင်မှု ဒါမှမဟုတ် စိတ်ချမ်းသာပျော်ရွှင်မှုပေါ့။

- ◆ One may go wrong in many different ways, but right only in one, which is why it is easy to fail and difficult to succeed – easy to miss the target and difficult to hit it.
- ◆ လူတစ်ယောက်ဟာ နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးနဲ့ မှားနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အမှန်ကို (ပြုဖို့တော့) နည်းလမ်းတစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဆုံးရှုံးဖို့လွယ်ပြီး အောင်မြင်ဖို့ ခက်ခဲတာ။ ပစ်မှတ်ကို လွဲချော်ဖို့လွယ်ပြီး ထိမှန်ဖို့ ခက်ခဲတာပေါ့။

- ◆ Those who educate children well are more to be honored than even their parents, for these only give them life, those the art of living well.
- ◆ ကလေးတွေ၊ သားသမီးတွေကို ကောင်းကောင်း ပညာသင်ကြားပေးတဲ့သူတွေကို (သူတို့ကို မွေးထားတဲ့) မိဘတွေထက်တောင် ပိုပြီး ဂုဏ်ပြုထိုက်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မိဘတွေက အသက်ကိုသာ ပေးအပ်ခဲ့တာဖြစ်ပြီး၊ ဆရာတွေက (အဲဒီ အသက်အတွက်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အတတ်ပညာတွေကို ပေးအပ်ခဲ့လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

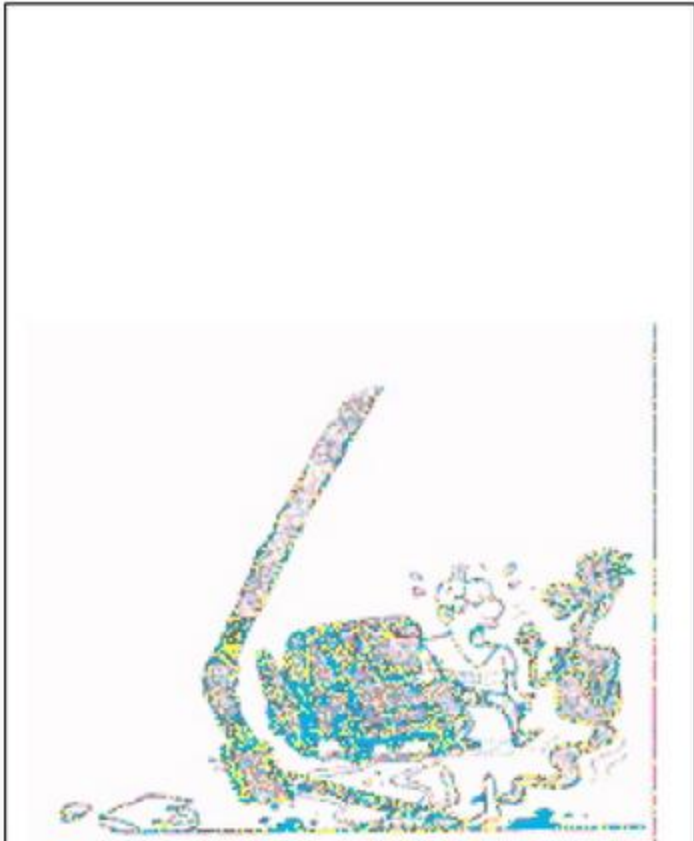
- ◆ The high-minded man is fond of conferring benefits, but it shames him to receive them.
- ◆ သဘောထားမြင့်မြတ်တဲ့လူဟာ အခြားလူတွေအတွက် အကျိုးကျေးဇူးပြုဖို့ကို နှစ်သက်တယ်။ မိမိအတွက် အကျိုးအမြတ်ရယူဖို့ကိုတော့ ရှက်ရွံ့ကြတယ်။

- ◆ The ideal man bears the accidents of life with dignity and grace, making the best of the circumstances.
- ◆ မွန်မြတ်တဲ့ စံပြပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကံအကြောင်းတရားအလျောက် တွေ့ကြုံရတဲ့ လောကဓံတရားတွေကို တည်တည်ကြည်ကြည် အသိတရားရှိရှိနဲ့ ရင်ဆိုင်တယ်။ အခြေအနေအရ အကောင်းဆုံး (ဖြစ်သင့်တာ) ကို ပြုလုပ်ပြီးတော့ပေါ့။

- ◆ All that one gains by falsehood is, not to be believed when he speaks the truth.
- ◆ မုသား လိမ်လည်မှုနဲ့ ရရှိပိုင်ဆိုင်ထားသူတစ်ယောက် ရရှိတဲ့ အရာအားလုံးကတော့ . . . သူ့ အမှန်တရားကို ပြောတဲ့ အခါမှာလည်း သူ့ကို မယုံကြည်တော့တာပါဘဲ။

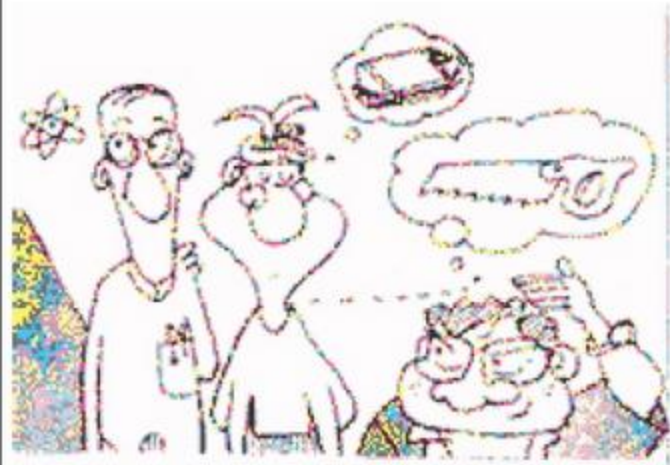
- ◆ The high-minded man does not bear grudges, for it is not the mark of a great soul to remember injuries, but to forget them.
- ◆ သဘောထားမြင့်မြတ်တဲ့သူဟာ အငြိုးအတေး အာယာတ တွေ မထားဘူး။ ဘာကြောင့်ဆိုတော့ မိမိထိခိုက်နစ်နာမှု၊ မိမိရဲ့ အကျိုးစီးပွားပျက်စီးမှုတွေကို သတိရတယ်ဆိုတာ မြင့်မြတ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ရဲ့ အမှတ်လက္ခဏာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါတွေဟာ မေ့ဖျောက်ပစ်ရမယ့် အရာတွေသာ ဖြစ်တယ်။

- ◆ I count him braver who overcomes his desires than him who conquers his enemies, for the hardest victory is the victory over self.
- ◆ မိမိရဲ့ ရန်သူတွေကို နှိမ်နင်းအောင်မြင်သူထက် မိမိရဲ့ အလိုရမ္မက်ကို နှိမ်နင်းအောင်မြင်သူဟာ ပိုပြီး ရဲရင့်သတ္တိရှိတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အခက်ခဲဆုံး အောင်မြင်မှုဟာ မိမိရဲ့အတ္တ ကိုယ်ကျိုးပေါ်မှာ (ထိန်းချုပ်) အောင်မြင်မှုပါပဲ။

- ◆ Learning is an ornament in prosperity, a refuge in adversity, and a provision in old age.
- ◆ အတတ်ပညာ သင်ယူမှုဆိုတာ အောင်မြင်ကြီးပွားမှုရဲ့ အဆောင်အယောင် အထိမ်းအမှတ်တစ်ခု၊ အတိဒုက္ခ ရောက်တဲ့အချိန်မှာ ခိုလှုံ့ဆည်းကပ်ရာ အမှီသဟဲတစ်ခု၊ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်တဲ့ ဇရာပိုင်းအတွက် အမြော်အမြင်နဲ့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုတစ်ခုဖြစ်တယ်။

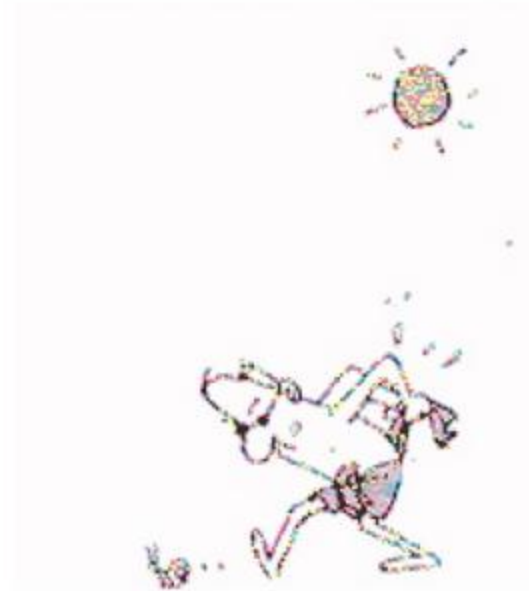
- ◆ It is not the possessions but the desires of men that must be equalized, and this is impossible unless they have sufficient education.
- ◆ သာတူညီမျှ ညီအောင်ညီရမယ့်အရာဟာ လူတွေ ပိုင်ဆိုင်တဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေမဟုတ်ဘူး။ လူတွေရဲ့ အလိုဆန္ဒ အာသီသ တွေသာ ဖြစ်တယ်။ ဒါကလည်း သူတို့မှာ လုံလောက်တဲ့ (ညီယူနိုင်တဲ့) ဉာဏ်ပညာမရှိရင် မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

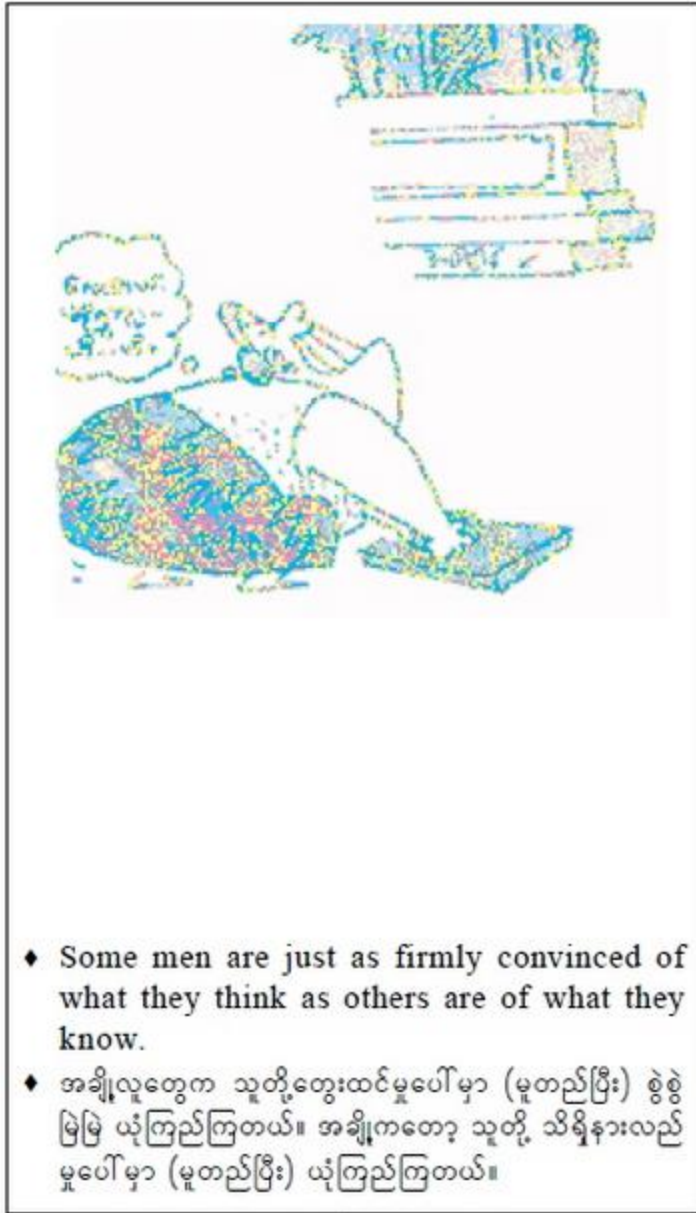
- ◆ It is more difficult to organize peace than to win a war, but the fruits of victory will be lost if the peace is not well organized.
- ◆ စစ်ပွဲတစ်ခုကို အောင်နိုင်ဖို့ထက် ငြိမ်းချမ်းရေးရအောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရတာက ပိုပြီးခက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ကောင်းကောင်း စီစဉ်ဆောင်ရွက်မထားရင် အောင်မြင်မှုရဲ့ အကျိုးဆက်ရလဒ်တွေဟာ ဆုံးရှုံးမှာပါပဲ။

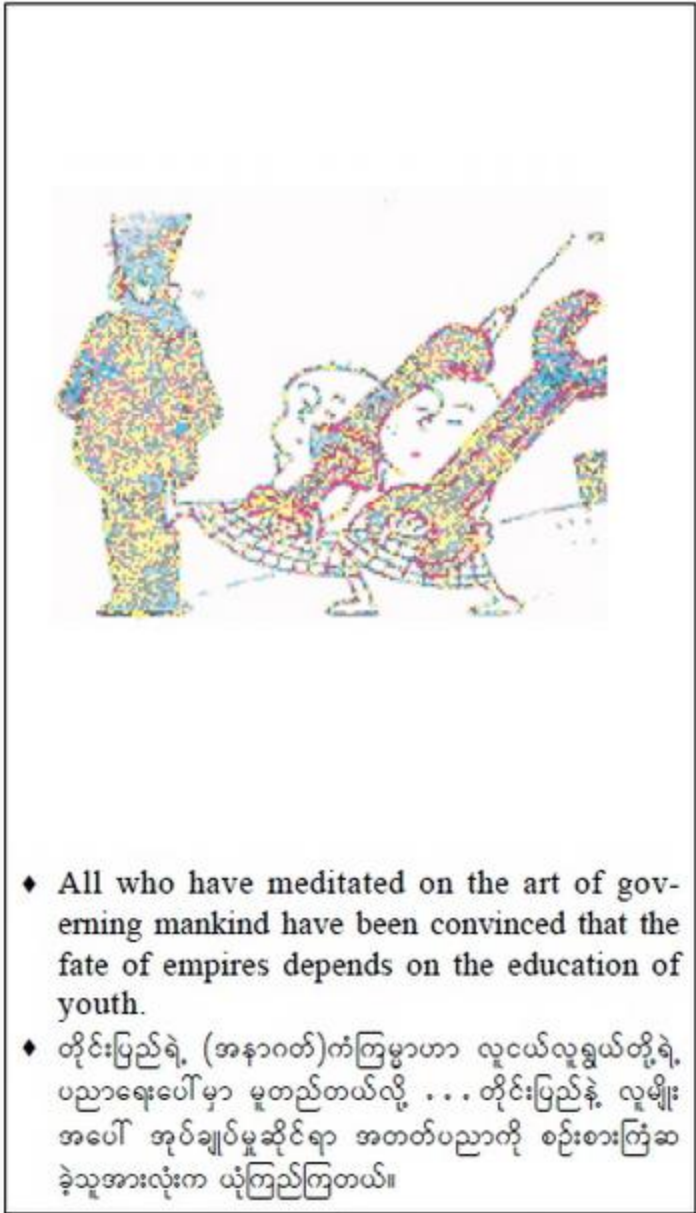
- ◆ Meanness is incurable; it cannot be cured by old age, or by anything else.
- ◆ ညံ့ဖျင်းတာ စေးနွံကုတ်ကတ်တာဟာ ကုသလို့ မပျောက်နိုင်ဘူး။ ဆေးမရှိဘူး။ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာတာနဲ့ ကုလို့ မရသလို ဘာနဲ့မှလည်း ကုလို့မရပါဘူး။

- ◆ We must observe that in all matters of human action the too little and the too much are alike ruinous.
- ◆ လူမှုကိစ္စအရပ်ရပ်အားလုံးကို ဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာ (ဝီရိယ) နည်းလွန်းခြင်း၊ များလွန်းခြင်းဟာ ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း ဖြစ်စေတဲ့နေရာမှာ အတူတူပဲဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ သတိပြုရမယ်။

- ◆ Some men are just as firmly convinced of what they think as others are of what they know.
- ◆ အချို့လူတွေက သူတို့တွေးထင်မှုပေါ်မှာ (မူတည်ပြီး) စွဲစွဲမြဲမြဲ ယုံကြည်ကြတယ်။ အချို့ကတော့ သူတို့ သိရှိနားလည်မှုပေါ်မှာ (မူတည်ပြီး) ယုံကြည်ကြတယ်။

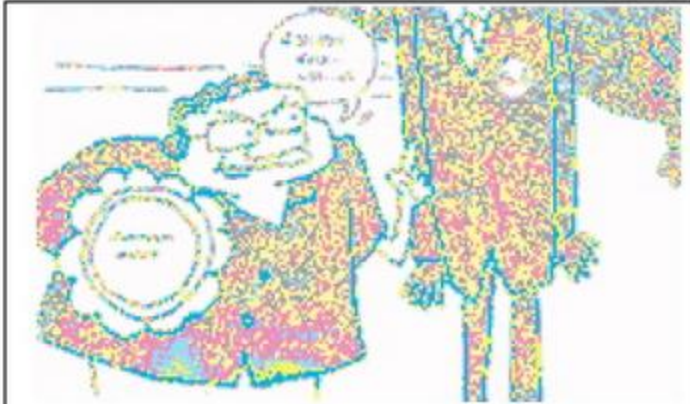
- ◆ All who have meditated on the art of governing mankind have been convinced that the fate of empires depends on the education of youth.
- ◆ တိုင်းပြည်ရဲ့ (အနာဂတ်)ကံကြမ္မာဟာ လူငယ်လူရွယ်တို့ရဲ့ ပညာရေးပေါ်မှာ မူတည်တယ်လို့ . . . တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးအပေါ် အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အတတ်ပညာကို စဉ်းစားကြံဆခဲ့သူအားလုံးက ယုံကြည်ကြတယ်။

- ◆ Anybody can become angry-that is easy; but to be angry with tyhe right person,and to the right degree,and at the right time,and for the right purpose,and in the right way-that is not within everybodys' power and is not easy.
- ◆ မည်သူမဆို ဒေါသ ထွက်နိုင်ပါတယ်။ ဒေါသထွက်ဖို့က လွယ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒေါသထွက်သင့်တဲ့လူ၊ ဒေါသထွက်သင့်တဲ့ အတိုင်းအတာ၊ ဒေါသထွက်ထိုက်တဲ့အချိန်၊ ဒေါသထွက်ဖို့ရန်အတွက် မှန်ကန်တဲ့ရည်ရွယ်ချက်၊ မှန်ကန်တဲ့ ဒေါသထွက်ပုံထွက်နည်း ဆိုတာကတော့ လူတိုင်းရဲ့ (ထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့) စွမ်းအင်အတွင်းမှာ မရှိဘူး။ အဲဒါက မလွယ်ဘူးလေ။

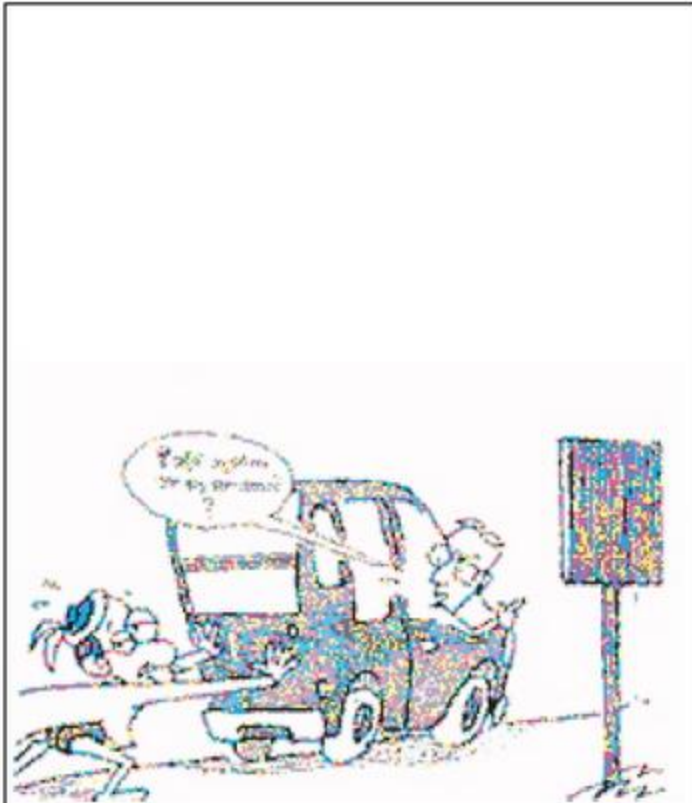
- ◆ All flatterers are mercenary, and all low-minded men are flatterers.
- ◆ ခယ,ဝယ မြောက်ပင့်ပြောဆိုကြသူ အားလုံးဟာ ငွေကြေးလားလားကို မက်မောကြသူတွေ ဖြစ်တယ်။ စိတ်ဓါတ်နိမ့်ကျ ညံ့ဖျင်းတဲ့သူအားလုံးဟာ မြောက်ပင့်ပြောဆိုကြသူတွေ ဖြစ်တယ်။

- ◆ Dignity consists not in possessing honors, but in the consciousness that we deserve them.
- ◆ ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာ ဂုဏ်ထူးဘွဲ့ထူးတွေ ရှိနေတာကို ခေါ်တာ မဟုတ်ဘူး။ (အဲဒီ) ဂုဏ်သိက္ခာနဲ့ ထိုက်တန်အောင် ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံကို ထိန်းသိမ်းတဲ့ သြတ္တပ္ပပုစိတ်ရှိတာကို ခေါ်တာ။

- ◆ The high-minded man must care more for the truth than for what people think.
- ◆ သဘောထားမြင့်မြတ်တဲ့သူဆိုတာ လူတွေထင်တာမြင်တာကို သတိထားတာထက် အမှန်တရားကို ပိုပြီးသတိထား စောင့်ရှောက်ရမယ်။

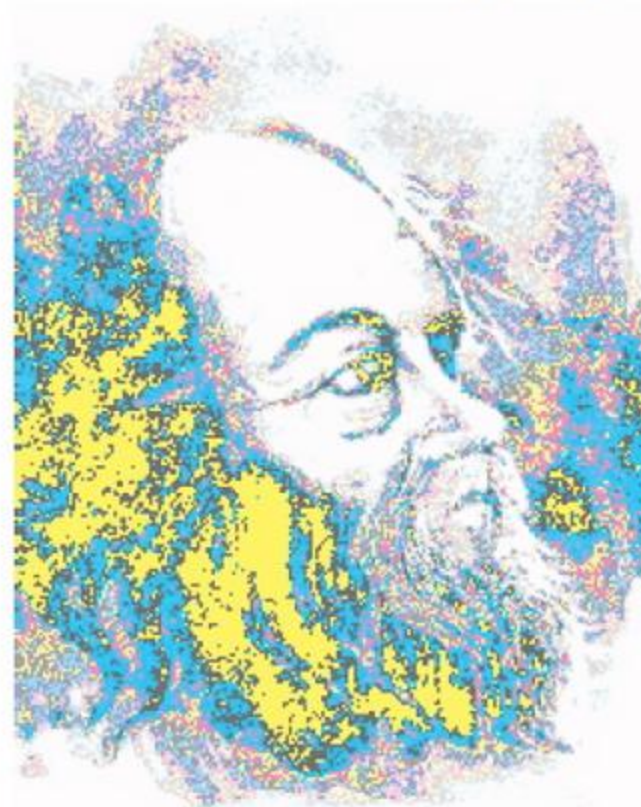

- ◆ Educated men are as much superior to uneducated men as the living are to the dead.
- ◆ ပညာတတ်တဲ့သူတွေဟာ ပညာမတတ်တဲ့ သူတွေထက် အများကြီး သာလွန်ကောင်းမွန်ပြီး ဂုဏ်သိက္ခာရှိပါတယ်။ သက်ရှိ ထင်ရှားရှိနေတဲ့သူတွေဟာ သေသွားသူတွေထက် သာလွန်ကောင်းမွန်သလိုပေါ့။

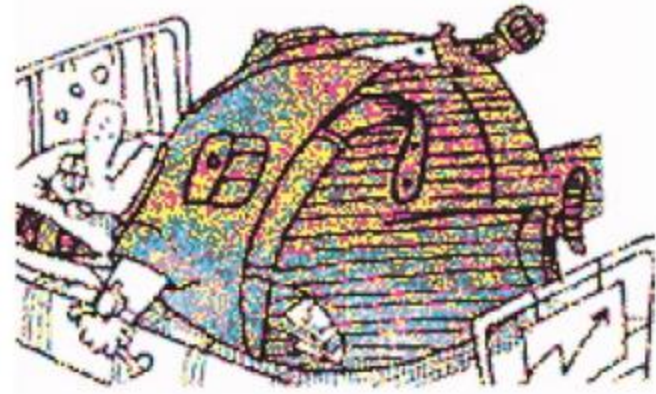
Hippocrates

ဟစ်ပိုကရေးတီး

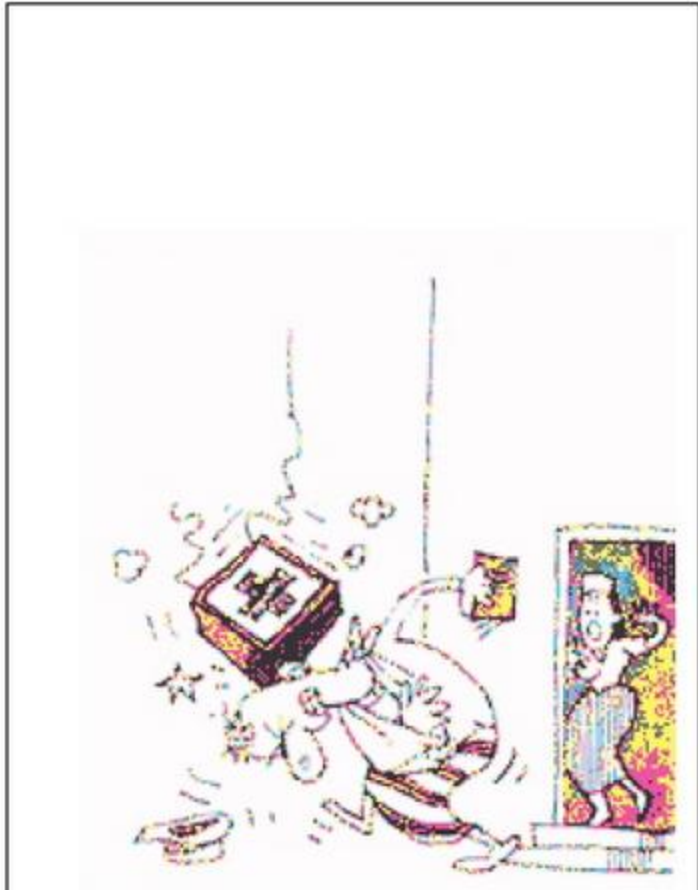

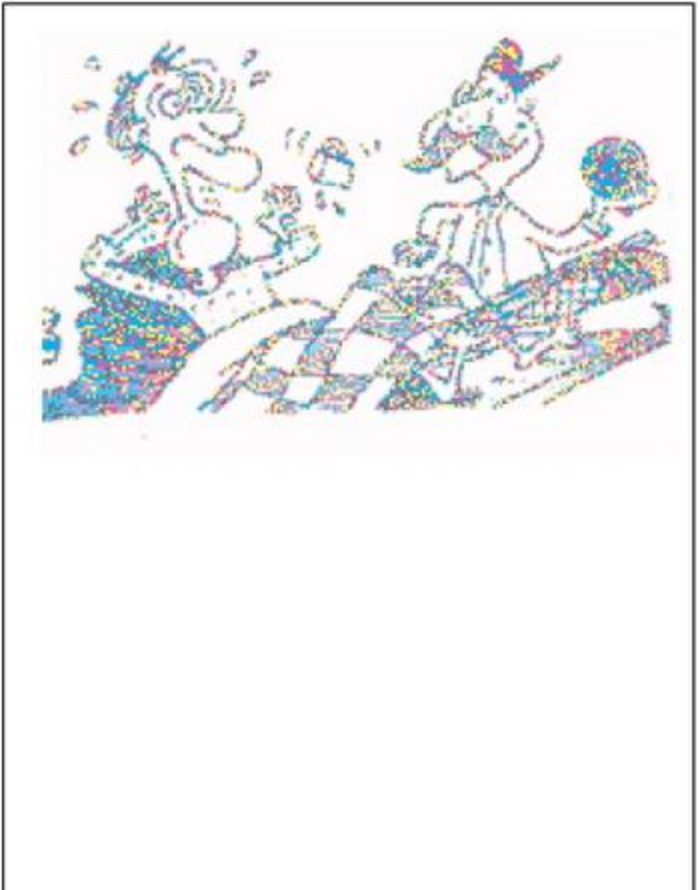
- ◆ The art of medicine consists in three things: The disease, the patient and the physician. The patient must combat the disease along with the physician.
- ◆ ဆေးကုသမှု အတတ်ပညာမှာ အရာဝတ္ထုသုံးခု ပါဝင်တယ်။ ရောဂါရယ်၊ လူနာရယ်၊ သမားတော်ရယ်ပေါ့။ လူနာဟာ သမားတော်နဲ့အတူ ပူးပေါင်းပြီး ရောဂါကို ဆန့်ကျင် တိုက်ခိုက်ရမယ်။

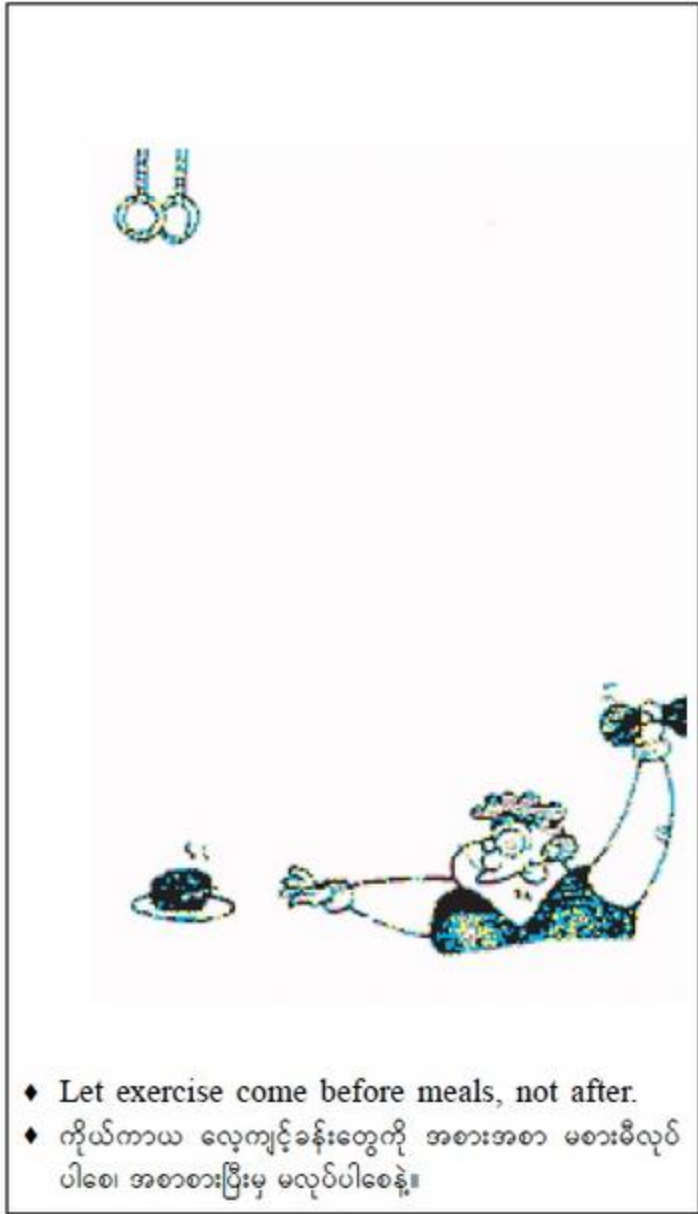
- ◆ Fat men are more likely to die suddenly than the slender.
- ◆ ဝတဲ့လူတွေဟာ ပိန်တဲ့လူတွေထက် ပိုပြီးဖျားတဲ့ နာတဲ့ ရောဂါနဲ့ မဟုတ်ဘဲ ရုတ်တရက် သေဆုံးမှုဖြစ်တတ်တယ်။ (ဖြစ်ဖို့အလားအလာရှိတယ်)

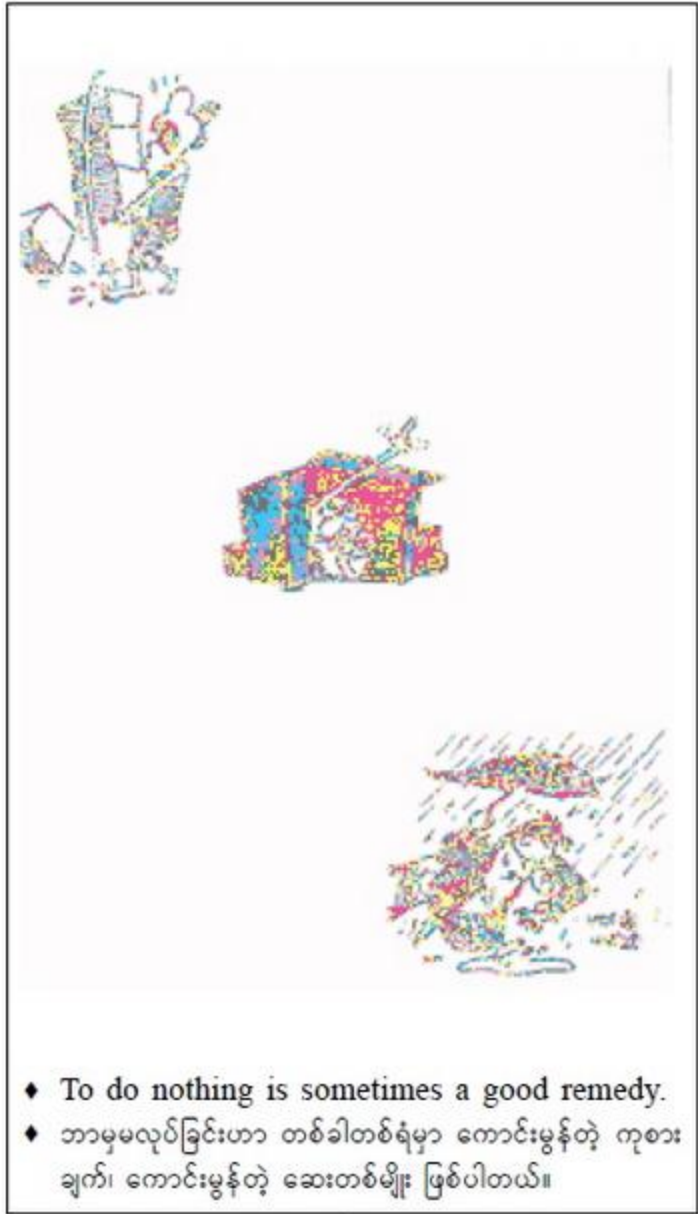
- ◆ Healing is a matter of time, but it is sometimes also a matter of opportunity.
- ◆ အနာရောဂါ ပျောက်ကင်းအောင် ကုသခြင်းဆိုတာ အချိန်ကာလနဲ့ဆိုင်တဲ့ အကြောင်းအရာကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခါတစ်ရံကျတော့လည်း ကုသိုလ်ကံ အခါအခွင့် ကြုံကြိုက်မှုနဲ့ဆိုင်တဲ့ကိစ္စလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ Extreme remedies are very appropriate for extreme diseases.
- ◆ အလွန်ပြင်းထန်တဲ့ ဆေးတွေဟာ အလွန်ပြင်းထန်တဲ့ ရောဂါတွေအတွက် အထူးသင့်တော်ပါတယ်။

- ◆ Let exercise come before meals, not after.
- ◆ ကိုယ်ကာယ လေ့ကျင့်ခန်းတွေကို အစားအစာ မစားမီလုပ်ပါစေ၊ အစာစားပြီးမှ မလုပ်ပါစေနဲ့။

- ◆ To do nothing is sometimes a good remedy.
- ◆ ဘာမှမလုပ်ခြင်းဟာ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ကောင်းမွန်တဲ့ ကုစားချက်၊ ကောင်းမွန်တဲ့ ဆေးတစ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ Natural forces within us are the true healers of disease.
- ◆ ကျွန်ုပ်တို့ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ သဘာဝခွန်အားတွေ အင်အားတွေက တကယ်ကို စစ်မှန်တဲ့ အနာရောဂါ ပျောက်ကင်းစေတဲ့ အရာတွေ ဖြစ်တယ်။

- ◆ Never work when hungry.
- ◆ ထမင်းဆာနေတဲ့အခါ အလုပ်ကို (ပင်ပင်ပန်းပန်း) မလုပ်ပါနဲ့။

- ◆ Old people have fewer diseases than the young, but their diseases never leave them.
- ◆ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သူတွေဟာ ငယ်ရွယ်တဲ့သူတွေထက် အနာရောဂါဖြစ်မှု ပိုမိုနည်းပါးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သူတွေ (ရောဂါရပြီဆိုရင်တော့၊ သူတို့) ရဲ့ ရောဂါတွေဟာ သူတို့ဆီကနေ ဘယ်တော့မှ ဖယ်ခွာပြီး မသွားတော့ပါဘူး။

- ◆ The human soul develops up to death.
- ◆ လူသားဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အသက်သေဆုံးတဲ့ အချိန် အထိ ကြီးထွား ရင့်သန်နေကြတယ်။

- ◆ What drugs cannot heal, the knife can heal; what the knife cannot heal the cautery can heal; what the cautery cannot heal is incurable.
- ◆ ဆေးဝါးနဲ့ ကုသလို့မရတဲ့ ရောဂါကို (ခွဲစိတ်ကုသတဲ့) ဓားနဲ့ကုသလို့ ရနိုင်တယ်။ ဓားနဲ့ကုသလို့မရတဲ့ ရောဂါကို လောင်ဆေးတင်တဲ့နည်း (ဓာတ်ကင်တဲ့နည်း)နဲ့ ကုသပျောက်ကင်းနိုင်တယ်။ လောင်ဆေးတင် ဓာတ်ကင်လို့မပျောက်ရင်တော့ ဒီရောဂါဟာ ကုသလို့ မရနိုင်တော့ပါဘူး။

- ◆ Life is short, the art long, opportunity fleeting, experience treacherous, judgment difficult.
- ◆ ဘဝဆိုတာ တိုတောင်းလှပါတယ်။ ဆေးဝါးအတတ်ပညာကတော့ အခွန်ရှည်ကြာလှပါတယ်။ အခိုက်အလှည့် အခွင့်ကောင်းဆိုတာ အလျင်အမြန် ကုန်လွန်သွားတတ်ပါတယ်။ အတွေ့အကြုံဆိုတာ အထင်နဲ့အမြင် ကွာခြားပြီး လှည့်စားတတ်ပါတယ်။ ပိုင်းခြားနှိုင်းဆချင့်ချိန်ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချဖို့ဆိုတာကတော့ ခက်ခဲလှပါတယ်။

- ◆ Everything in excess is opposed to nature.
- ◆ လွန်ကဲမှုဖြစ်တဲ့ ဘယ်အရာမဆို၊ (အစားလွန်၊ အအိပ်လွန်... စသည်) သဘာဝတရားကို ဆန့်ကျင်တာဖြစ်တယ်။

- ◆ Wherever the art of medicine is loved, there also is love of humanity.
- ◆ ဆေးကုသမှုအတတ်ပညာကို မြတ်နိုး(တန်ဖိုးထား)တဲ့ နေရာတိုင်းမှာ... လူသား၊ လူသတ္တဝါတို့အပေါ်ထားတဲ့ မေတ္တာတရားရှိတယ်။

- ◆ Follow that system of regimen which, according to your ability and judgment, you consider for the benefit of your patients, and abstain from whatever is deleterious and mischievous.
- ◆ သင့်ရဲ့ စွမ်းရည်၊ သင့်ရဲ့ ချင့်ချိန်နှိုင်းဆ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတဲ့အတိုင်း၊ လူနာတွေရဲ့ ကောင်းကျိုး အကျိုးကျေးဇူးအတွက် ကျန်းမာကြံ့ခိုင်မှု နည်းလမ်းတွေကို စနစ်တကျလိုက်နာပါ။ လူနာတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွား ဆိုးရွားပျက်ပြားစေမယ့်... ဒုက္ခ ပေးမယ့် အရာတွေကို ရှောင်ပါ။

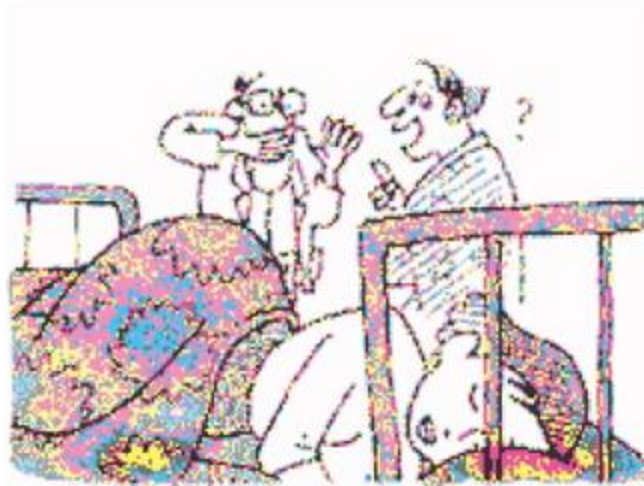
- ◆ With purity and with holiness pass your life and practice your art.
- ◆ ဆေးဆရာ၊ ဆရာဝန်၊ သမားတော်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရား သန့်စင်မှု၊ ဘုရားတရားကြည်ညိုမှုတွေနဲ့ပဲ ဘဝတာကို ဖြတ်သန်းကုန်လွန်ပါစေ။ ဘဝတာကို အဲဒီလို ကုန်လွန်စေရင်း ဆေးကုသမှုလုပ်ငန်းကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ပါ။

- ◆ Into whatever houses you enter, go into them for the benefit of the sick, and abstain from every voluntary act of mischief and corruption.
- ◆ ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဘယ်အိမ်ကိုပဲဝင်ဝင်၊ လူနာရဲ့ ကောင်းကျိုး... အကျိုးကျေးဇူးအတွက်ဝင်ပါ။ တမင်သက်သက်ပြုမှုတဲ့ အကျိုးဖျက်ဆီးမှု၊ အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားမှုတွေကို ရှောင်ပါ။

- ◆ Give no deadly medicine to any one if asked, nor suggest any such counsel; and in like manner, don't give to a woman a pessary to produce abortion.
- ◆ (ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့) သေချင်တဲ့လူက သေ(နိုင်)မယ့် ဆေးကို တောင်းလာရင် မပေးပါနဲ့၊ အဲဒီလိုမျိုးနဲ့ ပက်သတ်တဲ့ အကြံဉာဏ်ကိုလည်း မပေးပါနဲ့၊ ထိုနည်းအတိုင်းပဲ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျစေမယ့် အရာတွေကိုလည်း မပေးပါနဲ့။

- ◆ Whatever, in connection with your professional practice, or not in connection with it; you see or hear in the life of men which ought not to be spoken of abroad, do not divulge, as all such should be kept secret.
- ◆ သင်တတ်ထားတဲ့ ဆေးပညာ၊ သမားတော်လုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်တာကြောင့် သိတာ၊ မြင်တာ၊ ကြားတာ ဖြစ်စေ၊ အဲဒီလုပ်ငန်းနဲ့ မပတ်သက်ဘဲ သိတာ၊ မြင်တာ၊ ကြားတာ ဖြစ်စေ၊ လူနာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဘာအကြောင်းအရာကိစ္စကို ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အများသိအောင် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှု မပြုရပါဘူး။ အဲဒီအရာအားလုံးကို လျှို့ဝှက်ချက်အဖြစ် လုံးဝ ထိန်းသိမ်းထားသင့်ပါတယ်။

- ◆ Reckon him who taught you this Art equally dear to you as your parents, share your substance with him, and relieve his necessities if required.
- ◆ (သင့်ကို) ဆေးပညာ သင်ပေးတဲ့လူကို သင့်ရဲ့ မိဘအရင်း သဖွယ် သဘောထားပါ။ သင်ရရှိတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို မျှဝေခံစားပါ။ အကယ်၍ လိုအပ်ရင် . . . သူ့ရဲ့ လိုအပ်ချက်တွေကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးပါ။

St. Augustine

စိန့်အော့ဂတ်(စ်)တင်း

- ◆ Every sin is more injury to him who does than to him who suffers it.
- ◆ အကုသိုလ်မှု-အပြစ်ဒုစရိုက်တိုင်းမှာ အပြစ်ကို ကျူးလွန်သူဟာ၊ သူ့လုပ်လို့ ဒုက္ခရောက်ရ ခံစားရသူထက် ပိုပြီး (အကျိုးယုတ်) အကျိုးပျက်ပြား (တတ်)ပါတယ်။

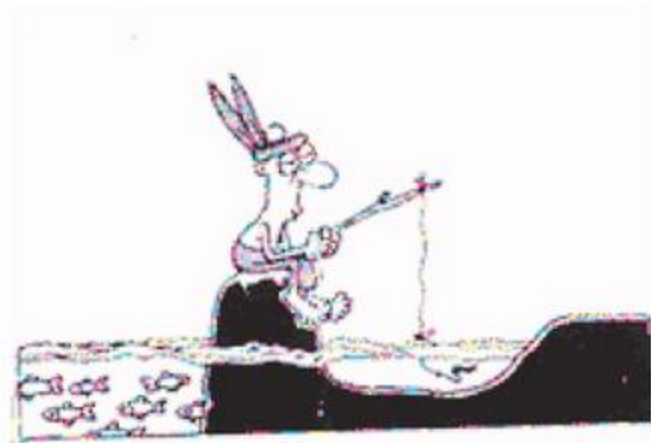
- ◆ Cursed is every one who places his hope in man.
- ◆ (အခြား ပုထုဇဉ်) လူသားတစ်ယောက်ကိုပဲ မိမိရဲ့ မျှော်လင့်ချက် အားထားရာအဖြစ် ယုံပြီး ပုံထားလိုက်ရင် အဲဒီလို လူတိုင်းဟာ ဒုက္ခရောက်ကြရတာပါပဲ။

- ◆ The knowledge of Divine things may be properly called wisdom, and the knowledge of human affairs may properly receive the name of knowledge.
- ◆ ဘုရားတရား... ဘုရားဂုဏ်တော်နဲ့ ဆိုင်တဲ့ အသိအမြင်၊ သိမြင်မှုကို ဉာဏ်ပညာအမြော်အမြင်လို့ အသေအချာအကြွင်းမဲ့ခေါ်ဆိုနိုင်ပါတယ်။ လူမှုကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အသိအမြင် သိမြင်မှုကိုတော့ ပညာ၊ အသိ၊ သုတလို့ခေါ်ဆိုနိုင်ပါတယ်။

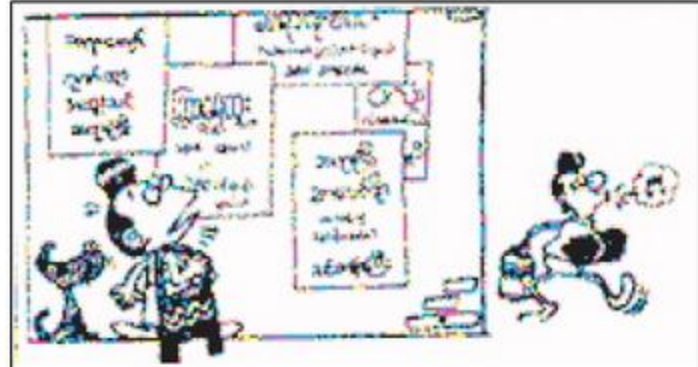
- ◆ Conscience and reputation are two things. Conscience is due to yourself, reputation to your neighbours.
- ◆ (ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို သိတတ်တဲ့) သြတ္တပ္ပဗျာဓိနဲ့ (နာမည်ကောင်းသတင်း) ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာ (သီးခြား) အကြောင်းအရာနှစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ သြတ္တပ္ပဗျာဓိဆိုတာ ကတော့ သင်ကိုယ်တိုင်ရဲ့အပေါ်မှာ မူတည်ပါတယ်။ (နာမည်ကောင်းသတင်း) ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာကတော့ သင့်ရဲ့ အိမ်နီးနားချင်းတွေအပေါ်မှာ မူတည်ပါတယ်။

- ◆ Patience is the companion of wisdom.
- ◆ သည်းခံစိတ်ရှည်ခြင်းဆိုတာ ဉာဏ်ပညာအမြော်အမြင်ရဲ့ အဖော်မွန်ပါပဲ။

- ◆ As the eye of the body cannot see unless it is helped by the brightness of light, so neither can a man, even if he is most righteous, live righteously unless he be helped by the eternal light of justice.
- ◆ လူသားတစ်ယောက်ရဲ့မျက်စိဟာ ပြင်ပက တောက်ပတဲ့ အလင်းရောင်ရဲ့ အကူအညီမရရင် (ဘာကိုမှ) မမြင်နိုင်သလို၊ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာအရှိဆုံးဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက် ဖြစ်ပေမယ့် . . . ထာဝရသစ္စာ တရားမျှတမှု အလင်းရောင်ရဲ့ အကူအညီကိုမရရင် ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ် မှန်မှန်ကန်ကန် မနေနိုင်ပါဘူး။

- ◆ It is the duty of good deucation to arrive at wisdom by means of a definite order.
- ◆ ဉာဏ်ပညာအမြော်အမြင်ရှိတဲ့ အဆင့်ကို တိကျသေချာတဲ့ အစီအစဉ်နဲ့ရောက်ဖို့ဆိုတာ (ကောင်းမြတ်တဲ့ အသိဉာဏ်) ကောင်းမြတ်တဲ့ ပညာသင်ကြားမှုရဲ့ တာဝန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ We can know what God is not, but we cannot know what he is.
- ◆ ဘာ...ဟာဖြင့် ဘုရားသခင် မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ သိနိုင်ပါတယ်... ဒါပေမဲ့ ဘုရားသခင်ဟာ ဘာလဲဆိုတာကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ မသိနိုင်ပါဘူး။

- ◆ Habits if not resisted soon become necessity.
- ◆ အကျင့်စရိုက်ဆိုတာတွေကို မခုခံ မထိန်းသိမ်းထားနိုင်ဘူးဆိုရင် အဲဒီအကျင့်တွေဟာ မကြာခင်မှာ (မလုပ်ရ မနေနိုင်တဲ့) လိုအပ်ချက်တွေ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။

- ◆ Falesly praising a person is lying.
- ◆ လူတစ်ယောက်ကို အစစ်အမှန်မဟုတ်ဘဲနဲ့ မမှန်မကန် ချီးကျူးနေခြင်းဟာ လိမ်ညာခြင်းပါပဲ။

- ◆ All these things- the care of the funeral arrangements, the establishedment of the place of burial, the pomp of the ceremonies-are more of a solace for the living than an aid for the dead.
- ◆ သေဆုံးသွားသူအတွက် အသုဘအစီအစဉ်တွေကို ဂရုတစိုက် ပြုလုပ်တာ . . . မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ရမယ့် နေရာတွေ စီမံတာ . . . ခုံညားထည်ဝါတဲ့ အခမ်းအနားတွေ ကျင်းပတာတွေဟာ-သေသွားသူအတွက် အထောက်အပံ့ အကူအညီ ဖြစ်အောင်လုပ်တာထက် . . . အသက်ရှင်ကျန်နေသူတွေ စိတ်သက်သာရာရအောင် . . . စိတ်ချမ်းသာအောင် လုပ်တာက ပိုပါတယ်။

- ◆ Happiness consists in the attainment of our desire, and in our having only right desires.
- ◆ ပျော်ရွှင်မှုဆိုရာမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လိုအင်ဆန္ဒတွေကို ရရှိ (အောင်မြင်)ခြင်းလည်း ပါဝင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လိုအင်ဆန္ဒဆိုရာမှာလည်း မှန်ကန်ပြီး တရားမျှတတဲ့ လိုအင်ဆန္ဒများ (ပိုင်ဆိုင်မှု)ကိုသာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ Beauty is indeed a good gift of God; but that the good may not think it a great good, God dispenses it even to the wicked.
- ◆ အလှအပဆိုတာ အမှန်ကတော့ ဘုရားသခင်ရဲ့ ကောင်းမြတ်တဲ့ လက်ဆောင်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီလှပကောင်းမြတ်မှုကို ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်အရေးပါမှု တစ်ခုလို့ ထင်မှတ်ယူဆလို့တော့ မရနိုင်ပါဘူး။ (ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့) အဲဒီအလှအပကိုပဲ ဘုရားသခင်က ဆိုးသွမ်းယုတ်မာသူတို့ကိုလည်း ပေးအပ်ခဲ့လို့ဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ As usually happens, the man who has tried a bad doctor is afraid to trust even a good one.
- ◆ ဆိုးယုတ်ညံ့ဖျင်းတဲ့ သမားတော် (ဆရာဝန်)တစ်ယောက်နဲ့ တွေ့ကြုံခဲ့ဖူးတဲ့ လူဟာ... ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်တဲ့ သမားတော်(ဆရာဝန်)တစ်ယောက်နဲ့တွေ့တဲ့အခါမှတောင်မှ... သူ့အပေါ် ယုံကြည်အားထားဖို့ စိုးထိတ်ကြောက်ရွံ့ တတ်ကြတယ်ဆိုတာ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။

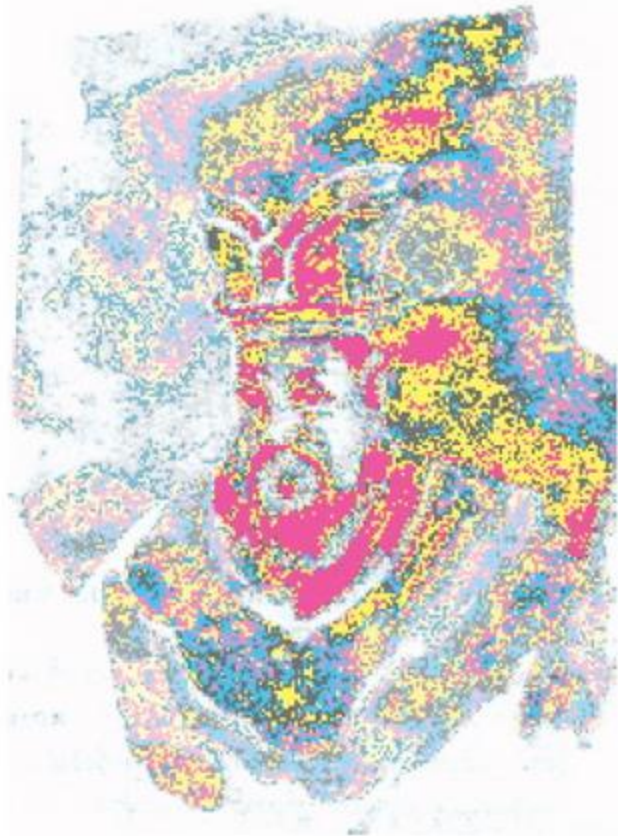
- ◆ He knows how to live well who knows how to pray well.
- ◆ ဘုရားတရားကို ဘယ်လို ရှိခိုးပတ္တနာပြုရမယ်လို့ ကောင်းကောင်းသိတဲ့လူဟာ... ဘဝကို ဘယ်လိုကောင်းကောင်း နေရမယ်ဆိုတာ သဘောပေါက် သိရှိသူဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ Go not abroad; retire into yourself, for truth dwells in the inner man.
- ◆ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အနှံ့အပြားသွားလာပြီး သူတကို မရွာပါနဲ့. . . . လူသူအပေါင်းကိုရှောင်ပြီး ဧကစာ (တစ်ကိုယ်တည်း)နေကြည့်စမ်းပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အမှန်တရားနဲ့သစ္စာဟာ လူဝိညာဉ် လူမနောမှာ မွေ့လျော်လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

CONFUCIUS

ကွန်ဖျူးရှင်

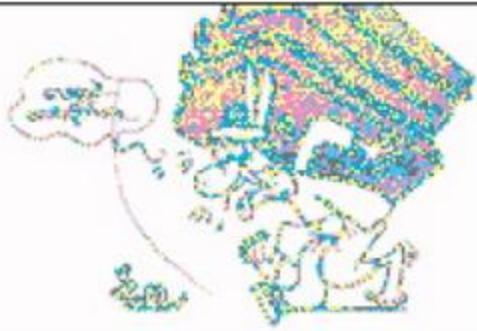

- ◆ In teaching there should be no class distinctions.
- ◆ ပညာရပ်တစ်ခုကို သင်ကြားလေ့ကျင့်ပေးတဲ့အခါမှာ . . . လူအတန်းအစားခွဲခြားမှုဆိုတာ မရှိသင့်ပါဘူး။

- ◆ Shall I teach you what knowledge is? When you know a thing, to hold that you know it, and when you don't know a thing, to allow that you don't know it. This is knowledge.
- ◆ အသိပညာ ဘာလဲဆိုတာ မင်းကို ငါက သင်ပေးရမလား . . . သိအပ်ခံစားအပ်တဲ့ အရာတစ်ခုကို မင်း . . . သိအပ်တဲ့အခါ 'သိတယ်' လို့ စူးစိုက်မှတ်သားလက်ခံထားပါ။ သိအပ်ခံစားအပ်တဲ့ အရာတစ်ခုကို မင်းမသိတဲ့အခါ မှာလည်း . . . 'မသိဘူး' လို့ ဝန်ခံလိုက်စမ်းပါ။ အဲဒါ အသိပညာပေါ့။

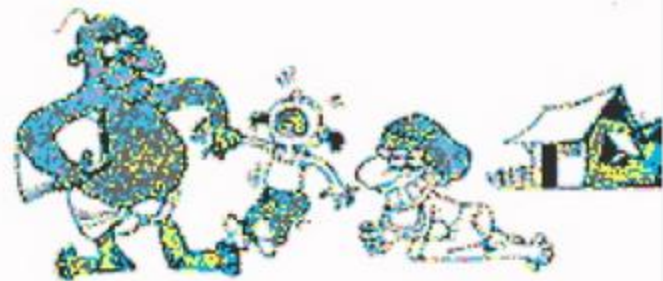
- ◆ Four virtues characteristic of great man; humility, respect for superiors, graciousness toward dependents, and a sense of justice toward subordinates.
- ◆ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့... သူတော်ကောင်းတရား ဝိသေသဂုဏ်ရည် လေးခုကတော့ မိမိကိုယ်မိမိ နှိမ့်ချခြင်း၊ မိမိထက် (အသက်၊ ဉာဏ်ပညာ၊ ဂုဏ်) ကြီးမြင့်သူတို့ကို ရိုသေလေးစားခြင်း၊ မိမိထက် (အသက်၊ ဉာဏ်ပညာ၊ ဂုဏ်) ငယ်သူတို့ကို ကြင်နာသိမ်မွေ့... ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာရှိခြင်း၊ မိမိလက်အောက်ငယ်သားများအား ပိုင်းခြားဝေဖန်ထောက်ရှု၍ တရားမျှတမှုရှိခြင်း... တို့ဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ Whisdom has doubts. Manhood at its best has no concerns. Courage is without fear.
- ◆ ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်မှာ(ဆိုရင်) သံသယတွေ... သို့လော သို့လောဖြစ်တာတွေ မရှိဘူး... ယောက်ျားပီသတဲ့ စွမ်းပကားအပြည့်စုံဆုံး အချိန်မှာ(ဆိုရင်) စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း၊ ရတက်မအေးခြင်းတွေ မရှိဘူး။ ရဲစွမ်းသတ္တိမှာ(ဆိုရင်) ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်းတွေ မရှိဘူး။

- ◆ A man who lacks reliability is utterly useless.
- ◆ ယုံကြည်စိတ်ချအားကိုးလောက်ဖွယ်ကောင်းတဲ့ ဂုဏ်ရည်တွေ ကင်းမဲ့နေတဲ့လူဟာ လုံးလုံးလျားလျားကို အသုံးမဝင် တော့တဲ့ . . . အချည်းအနှီး လူသားပါပဲ။

- ◆ Forget injuries; never forget kindness.
- ◆ မိမိမတရားအပြုခံရမှု . . . နစ်နာမှုတွေကို မေ့ပစ်လိုက်ပါ။ မိမိအပေါ်ပြုခဲ့တဲ့ ကြင်နာမှုတွေကိုတော့ ဘယ်တော့မှ မမေ့ပါနဲ့။

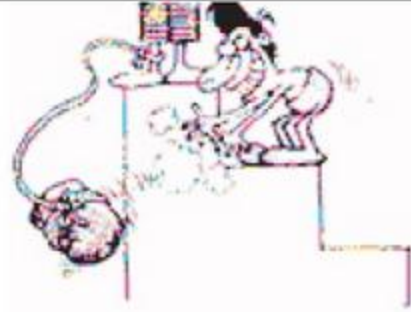
- ◆ He who offends against heaven has none to whom he can pray.
- ◆ ဘုရားသခင် ကိန်းဝပ်ရာ ကောင်းကင်ဘုံကို ပြစ်မှားဖိဆန် တဲ့ လူဟာ... (သူ ဒုက္ခရောက်လာရင် ကူညီညှာမှိုင်းမဖို့) ဆုတောင်းပတ္တနာပြုရမယ့်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိတော့ပါဘူး။

- ◆ Better a diamond with a flaw than a pebble without.
- ◆ အပြစ်အနာအဆာ (အမြှုပ်)ပါတဲ့ စိန်တစ်ပွင့်ဟာ... အပြစ်အနာအဆာကင်းတဲ့ ကျောက်စရစ်တစ်ခဲထက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါတယ်။

- ◆ A man who has committed a mistake and doesn't correct it is committing another mistake.
- ◆ အမှားတစ်ခုကို ကျူးလွန်ခဲ့ပြီးတဲ့ လူဟာ... အဲဒီအမှားကို မပြုပြင်ဘူးဆိုရင်... အခြား အမှားတစ်ခုကို ဆက်လက် ကျူးလွန်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ Do not worry about not holding high position; worry rather about playing your proper role. Worry not that no one knows of you; seek to be worth knowing.
- ◆ မရသေးတဲ့ ရာထူးအဆင့်အတန်း... မြင့်မြင့်မားမား အတွက် ပူပင်သောက စိတ်အနှောင့်အယှက် မဖြစ်ပါနဲ့၊ လက်ရှိဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေအပိုင်းကဏ္ဍကိုပဲ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ပိုမိုဦးစားပေးပြီး ပြုမူကျင့်ကြံပါ။ ဘယ်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်ကမှ (သင့်အား) မသိမှာကို စိုးရိမ်ပူပန် မဖြစ်ပါနဲ့၊ သူတို့သိဖို့... အသိအမှတ်ပြုဖို့ ထိုက်တန်တဲ့အရာတွေ ရအောင် ရှာဖွေပါ။

- ◆ Act with kindness; but do not expect gratitude.
- ◆ (ဘာကိုပဲလုပ်လုပ်) မေတ္တာထားပြီး ကြင်ကြင်နာနာ ဆက်ဆံ ပြုမူပါ။ ဒါပေမယ့် ကျေးဇူးဥပကာယကို မျှော်ကိုးပြီးလုပ်တာ မဖြစ်ပါစေနဲ့။

- ◆ Ignorance is the night of the mind, but a right without moon or star.
- ◆ အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့ခြင်း . . . မိုက်မဲခြင်းဆိုတာ စိတ်မနောရဲ့ အမှောင်တိုက်ကျရောက်တဲ့ ညအချိန်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် . . . အဲဒီ ည . . . က ကြယ်ရောင်မလင်း . . . လမင်းမသာ အမှောင် ဖုံးတဲ့ ညမျိုးလေ။

- ◆ The wise man is informed in what is right. The inferior man is informed in what will pay.
- ◆ ဤဇာတ်ပညာအမြော်အမြင်ရှိသူကို . . . အမှန်တရားဟာ ဘာလဲဆိုတာ . . . အကြောင်းကြား အသိပေးပါ။ အရည်အချင်းမရှိ . . . ညံ့ဖျင်းသူကိုတော့ . . . ဘာကိုပေးမယ်ဆိုတာ အကြောင်းကြား အသိပေးပါ။

- ◆ Look at the means which a man employs, consider his motives, observe his pleasures. A man simply cannot conceal himself!
- ◆ လူတစ်ယောက်အသုံးပြုနေတဲ့ နည်းလမ်းတွေ လုပ်ဆောင်ချက်တွေကို ကြည့်ပါ။ သူ့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက် အကြောင်းပြချက်တွေကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ပါ။ သူ့ရဲ့ ပျော်ရွှင်သာယာမှု . . . လောက်အာရုံ ကာမဂုဏ်ခံစားမှုတွေကို သတိထားပြီး ဂရုတစိုက် စောင့်ကြည့်ပါ။ အဲဒီလိုသာလုပ်ရင် . . . အဲဒီလူဟာ သူ့ကိုယ်သူ . . . အကြွင်းမဲ့ဖုံးကွယ် ထိန်ချန်လို့ မရနိုင်ပါဘူး။

- ◆ I have yet to meet a man as fond of high moral conduct as he is of outward appearances.
- ◆ မိမိရဲ့ အပေါ်ယံရုပ်သွင်ကို နှစ်သက်သဘောကျလိုလား သလောက်... မိမိရဲ့ အတွင်းစိတ် . . . မြင့်မားတဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ အပြုအမူ အနေအထိုင်တွေကို နှစ်သက် လိုလားတဲ့ လူမျိုးကိုသာ တွေ့ဆုံလိုက်ချင်ပါတယ်။

- ◆ If, when you look into your own heart, you find nothing wrong there, what is there to worry about, what is there to fear?
- ◆ သင့်ရဲ့ အတွင်းစိတ်ဓာတ်ကို သေသေချာချာ ဂရုပြုစစ်ဆေး လိုက်လို့ ဘာအမှားအယွင်းမှ မတွေ့ရဘူးဆိုရင်... ဘာများ စိုးရိမ်ပူပန်နေစရာ . . . ကြောက်ရွံ့စရာ ရှိဦးမှာလဲ... ?

DESCARTES

ဒေးကတ်

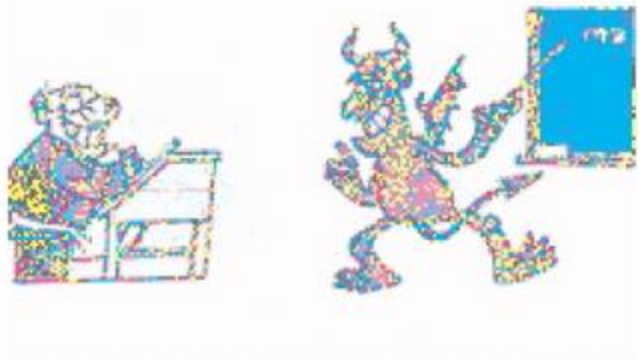
- ◆ I think, therefore I am.
- ◆ ကျွန်ုပ်သည် တွေးတောကြံဆတတ်၏... ထို့ကြောင့်ပင် ကျွန်ုပ်ဖြစ်တည်လျက်ရှိ၏။

- ◆ The chief cause of human errors is to be found in the prejudices picked up in childhood.
- ◆ လူသားတွေ ကျူးလွန်တဲ့ အမှားအယွင်းတွေရဲ့ အဓိက အကြောင်းရင်းဟာ ကလေးဘဝတုန်းက တဖြည်းဖြည်းချင်း ရရှိခံစားခဲ့ရတဲ့ အာယာတတွေ အကြိတ်အခဲလေးတွေကြောင့် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ တွေ့ရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ When any one has offended me, I try to raise my soul so high that the offense cannot reach it.
- ◆ တစ်ယောက်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို စိတ်တိုအောင်... မကျေမနပ်ဖြစ်အောင် စော်ကားပြီဆိုရင် . . . ကျွန်တော်က လည်း ကျွန်တော့်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို မြင့်မားအောင် ကြိုးစား မြှင့်တင်ပေးလိုက်တယ်။ ဒီတော့ သူ့ရဲ့ မကျေမနပ်ဖြစ် အောင်လုပ်မှု . . . စော်ကားမှုတွေဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ဆီကို ရောက်မလာတော့ဘူးပေါ့။

- ◆ In order to improve the mind, we ought less to learn than to contemplate.
- ◆ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိတ် အဆင့်အတန်း မြင့်မားစေဖို့အတွက် တစ်ယောက်ယောက်ဆီမှာ သင်ယူတာထက်၊ မိမိဘာသာ မိမိရဲ့စိတ်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီး အလေးထားစဉ်းစားမှုကို ပိုမို လုပ်ဆောင်သင့်ပါတယ်။

S p i n o z a

ဆပင်နိုဇာ

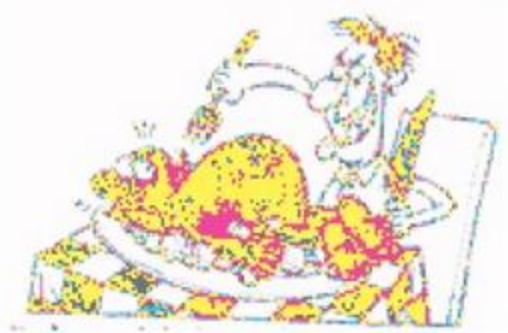

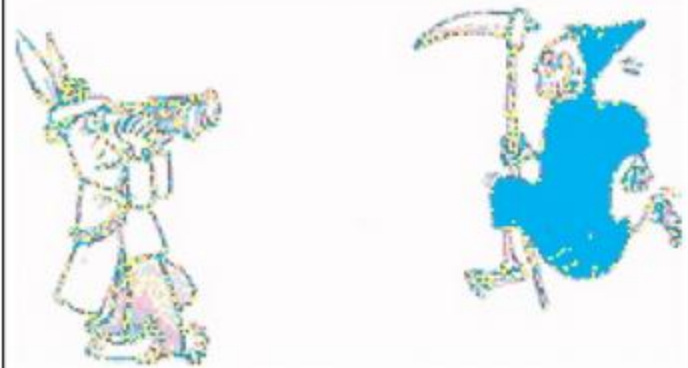
- ◆ Perfect truth is possible only with knowledge, and in knowledge the whole essence of the thing operates on the soul and is joined essentially to it.
- ◆ လုံးဝချွတ်ယွင်းချက်ကင်းတဲ့ အမှန်တရားဆိုတာ အသိဉာဏ်ပညာနဲ့ ယှဉ်တွဲမှသာ ဖြစ်နိုင်ရနိုင်တယ်။ အသိပညာမှာ အနှစ်သာရတစ်ခု ရှိတယ်။ အသိပညာရဲ့ အနှစ်သာရတစ်ခုလုံးက လူတို့ရဲ့ နဂိုဇာတိအတွင်း စိတ်ဓာတ်ကို အကျိုးသက်ရောက်စေတယ်။ ပြီးတော့ . . . အခြေခံအားဖြင့်လည်း အသိဉာဏ်ပညာက အတွင်းစိတ်နဲ့ ဆက်စပ်နေတယ်။

- ◆ Conceit makes men a nuisance to one another; the conceited man relates only his own great deeds, and only the evil ones of others.
- ◆ စိတ်ကြီးဝင်ဘဝင်မြင့်မှုဆိုတာ လူတစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ရဲ့ကြားမှာ ဒုက္ခပေးတဲ့အရာပဲ။ စိတ်ကြီးဝင်နေတဲ့လူဟာ သူနဲ့ပတ်သက်လာရင် သူ့ရဲ့ ကောင်းကြောင်းတွေ၊ ကြီးကျယ်တဲ့ ကောင်းမြတ်မှုတွေကိုသာ ပြောတတ်တယ်။ အခြားလူတွေနဲ့ ပတ်သက်လာရင်တော့ အဲဒီလူတွေရဲ့ . . . မကောင်းတဲ့ ချွတ်ယွင်းချက်တွေကိုပဲ ပြောတတ်တယ်။

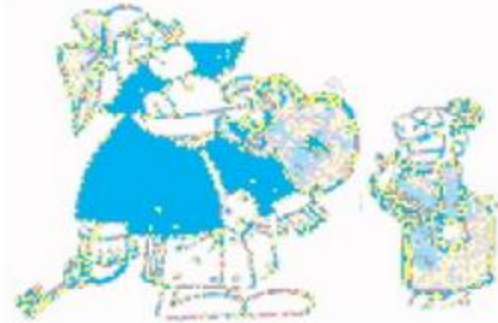
- ◆ Conceited man delights in the presence of his inferiors, who will gape at his perfections and exploits; and becomes at last the victim of those who praise him.
- ◆ စိတ်ကြီးဝင်ဘဝင်မြင့်နေတဲ့သူဟာ သူ့ထက်နိမ့်ကျသူတွေနဲ့ နေရတာကို နှစ်သက်သဘောကျတယ်။ အဲဒီ သူ့ထက် နိမ့်ကျသူတွေကိုဆိုတာက . . . သူ့ရဲ့ထူးကဲကောင်းမွန်တဲ့ ဂုဏ်ရည်တွေကို တအံ့တဩငေးကြည့်ဟန်ပြုပြီး . . . သူ့ကို အပြည့်အဝ အသုံးချမယ့်(ခေါင်းပုံဖြတ်မယ့်)လူတွေ . . . လေ။ နောက်ဆုံးကျတော့ သူဟာ . . . သူ့ကို ဝိုင်းပြီး မြှောက်ပင့် နေသူတွေရဲ့ သားကောင်ဖြစ်သွားတော့တာပါပဲ။

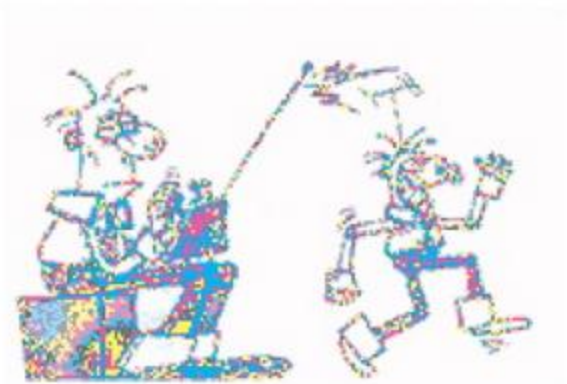
- ◆ A free man thinks of death least of all things; and his wisdom is a meditation not of death but of life.
- ◆ လွတ်လပ်ပြီး အနှောင်အတည်းကင်းတဲ့ လူသားဟာ . . . သူ့ ဘဝမှာ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အရာအားလုံးအနက် . . . သေဖို့ ဆိုတာကို နောက်ဆုံးမှ စဉ်းစားတယ်။ သူ့ရဲ့ ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်နဲ့ လေးလေးနက်နက် ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုက မရောက်လာသေးတဲ့ သေခြင်းကို မဟုတ်ဘူး။ ယခု လောလောဆယ် ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ဘဝကိုဖြစ်တယ်။

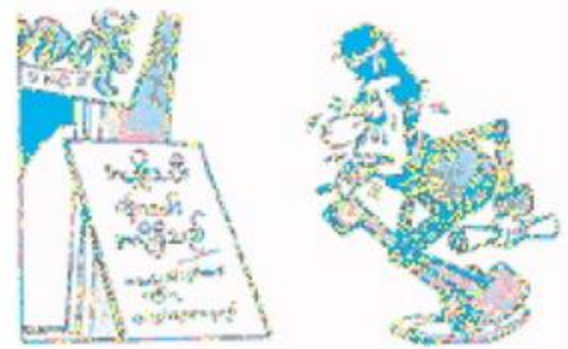
- ◆ Books which teach and speak of whatever is highest and best are equally sacred, whatever be the tongue in which they are written, or the nation to which they belong.
- ◆ ဘာဟာဖြင့် အမြင့်မြတ်ဆုံးနဲ့ အကောင်းဆုံးဖြစ်တယ်လို့ သင်ကြား ပြောဆိုပြသတဲ့စာအုပ်တွေ . . . ဆိုရင်၊ ဘယ် ဘာသာစကားနဲ့ပဲ ရေးထား . . . ရေးထား၊ ဘယ်လူမျိုးကပဲ ပိုင်ပိုင် တန်းတူညီမျှ အလေးအမြတ်ထားအပ်ပါတယ်။

- ◆ Surely human affairs would be far happier if the power in men to be silent were the same as that to speak. But experience more than sufficiently teaches that men govern nothing with more difficulty than their tongues.
- ◆ လူတွေဟာ (နေ့စဉ်နဲ့အမျှ) “စကား” ကို ပြောဆိုနေကြရပါတယ်။ အကယ်၍သာ . . . လူတွေဟာ သူတို့ စကားပြောရတဲ့ ပမာဏနဲ့ ညီမျှတဲ့ စကားမပြောဘဲ နှုတ်ဆိတ်နေနိုင်မှု စွမ်းရည်သာ ရှိမယ်ဆိုရင် . . . လူမှုကိစ္စတွေဟာ ပိုပြီး စိတ်ချမ်းသာပျော်ရွှင်ဖွယ် ကောင်းလာမှာ မူချပါပဲ။ ဒါပေမယ့်လူတွေ တွေ့ကြုံရတဲ့ အခက်အခဲတွေအနက် . . . သူတို့ရဲ့ လျှာတွေကို ထိန်းသိမ်းရတဲ့ အခက်အခဲထက်ပိုပြီး ခက်ခဲတဲ့ အခက်အခဲကလည်း မရှိဘူးလေ။

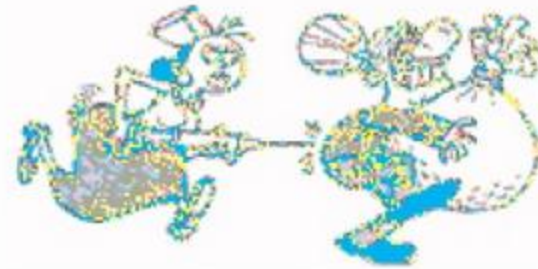
- ◆ Fame has also this great drawback, that if we pursue it, we must direct our lives so as to please the fancy of men.
- ◆ ထင်ပေါ်ကျော်ကြား . . . လူသိများမှု . . . နာမည်ကြီးမှု . . . မှာ ဒီချွတ်ယွင်းချက် အားနည်းချက်ကြီးတော့ ရှိတယ်။ အဲဒါက ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီကျော်ကြားမှုရဲ့ နောက်ကိုလိုက်မယ်ဆိုရင် . . . (အခြား) လူတွေရဲ့ စိတ်ကြိုက် . . . (အခြား) လူတွေ ကျေနပ်စေဖို့ . . . ကျွန်တော်တို့ ဘဝတွေကို ထိန်းသိမ်း စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမယ့် . . . (ကိုယ့်စိတ်ကြိုက်လုပ်ချင်တာ မလုပ်နိုင်တော့တဲ့) ချွတ်ယွင်းအားနည်းချက်ပါပဲ။

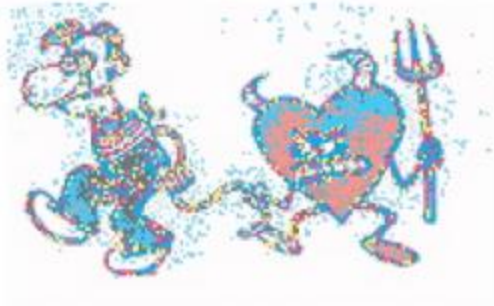
- ◆ So long as a man imagines that he cannot do this or that, so long is he determined not to do it: And consequently, so long it is impossible to him that he should do it.
- ◆ လူတစ်ယောက်ဟာ (ကောင်းမြတ်တဲ့ အလုပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး) ဒီဟာ မလုပ်နိုင်ဘူး။ ဟိုဟာလည်း လုပ်နိုင်မယ် မထင်ဘူး . . . လို့ တွေးထင်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး . . . (မကောင်းမြတ်တဲ့ အလုပ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လည်း) မလုပ်နိုင်ဖို့ စိတ်ကို မဆုံးဖြတ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး . . . လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်ကိုလုပ်ဖို့ သူ့အတွက် မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး။

- ◆ Sadness diminishes or hinders a man's power of action.
- ◆ ဝမ်းနည်းကျေကွဲမှုဆိုတာ . . . လူတစ်ယောက်ရဲ့ လုပ်ဆောင်နိုင်တဲ့ စွမ်းအင်ကို လျော့ကျနှောင့်နှေးစေတဲ့ အရာဖြစ်တယ်။

- ◆ Avarice, ambition, and lust are nothing but species of madness, although not enumerated among diseases.
- ◆ လောဘတရား . . . အာသာငမ်းငမ်းတမ်းတလိုလားမှု . . . အလိုရမ္မက်၊ တပ်မက်မှု . . . ဆိုတာတွေကို အနာရောဂါစာရင်းထဲမှာ ထည့်သွင်းရေးတွက်ထားပေမယ့် ရူးသွပ်မှု (ရောဂါ) တစ်မျိုးသာ ဖြစ်တယ်။

- ◆ When a man is a prey to his emotions, he is not his master.
- ◆ လူတစ်ယောက်ဟာ အချစ် . . . အမုန်း . . . ဝမ်းနည်း . . . ဝမ်းသာ စတဲ့ သူ့စိတ်ရဲ့ ပြင်းပြတဲ့ခံစားမှု၊ စိတ်လှုပ်ရှားမှုတို့ရဲ့ သားကောင်ဖြစ်သွားပြီဆိုရင် သူဟာ သူ့ကိုယ်သူ ထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့ အကြီးအကဲ အရှင်သခင်တစ်ယောက် မဟုတ်တော့ပါဘူး။

- ◆ Pride is a kind of pleasure produced by a man thinking too well of himself.
- ◆ မာန်မာနဆိုတာ လူတစ်ယောက်က သူ့ကိုယ်သူ သိပ်ဟုတ်လှပြီ မှန်လှပြီ အောင်မြင်လှပြီဆိုပြီး ထင်မြင်တဲ့ အထင်တရားကနေ ထုတ်လုပ်ပေးလိုက်တဲ့ သာယာမှု တစ်မျိုးဖြစ်တယ်။

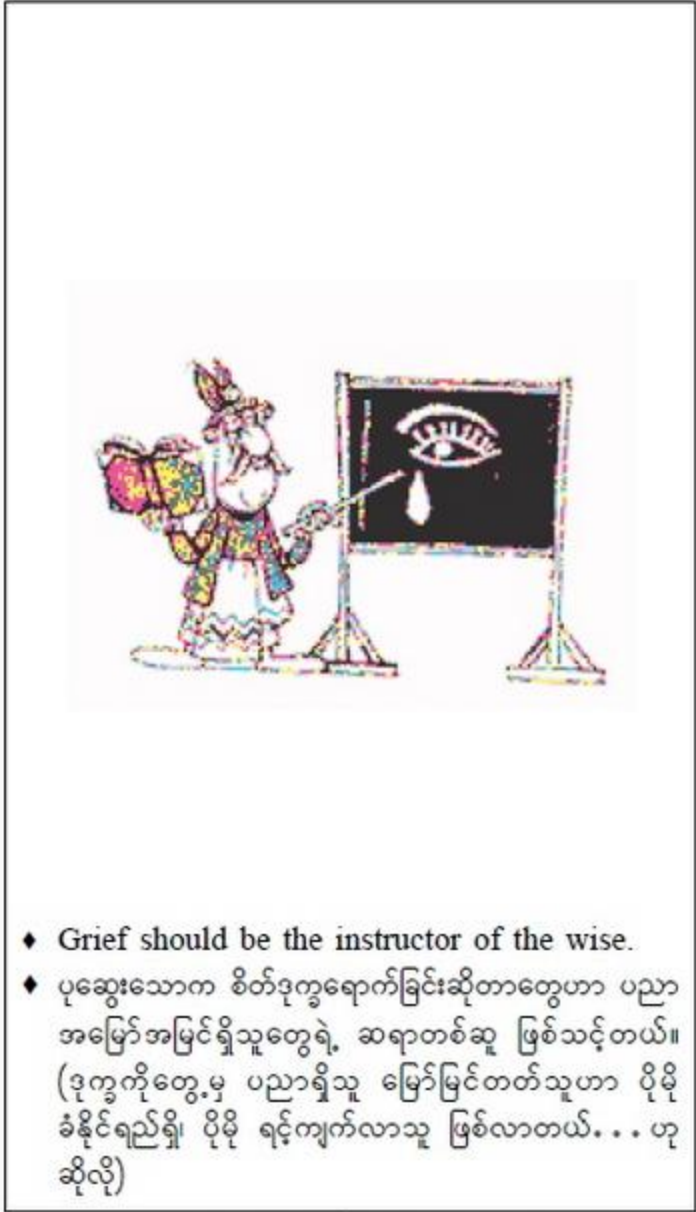
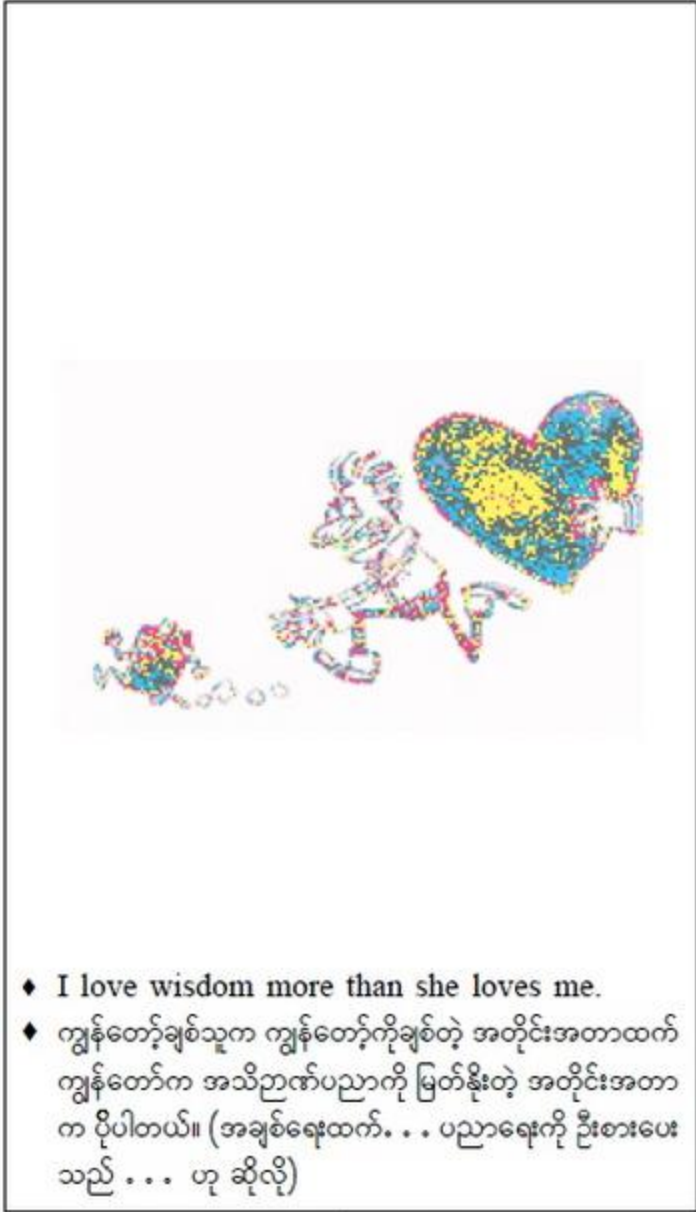
- ◆ To be what we are, and to become what we are capable of becoming, is the only end of life.
- ◆ ကျွန်တော်တို့ အခု ဘာဖြစ်ရမှာလဲ . . . အနာဂတ်မှာ ဘာတွေ ဖြစ်လာအောင် စွမ်းဆောင် နိုင်မှာလဲ . . . ဆိုတာ ဘဝရဲ့ အဆုံးစွန် ရည်မှန်းချက်ပါပဲ။

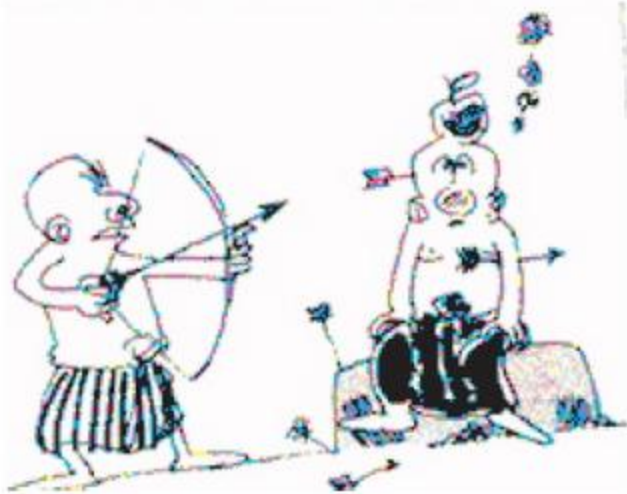

B y r o n

ပိုင်ဂွန်

- ◆ He who will not reason is a bigot; he who cannot, is a fool; he who dares not, is a slave.
- ◆ အကျိုးအကြောင်းကို (ဆင်ခြင်တွက်ဆ တတ်လျက်သားနဲ့) မဆင်ခြင် မတွက်ဆတတ်သူဟာ တစ်ယူသန် တစ်ဇွတ်ထိုး သမားဖြစ်တယ်။ မဆင်ခြင် မတွက်ဆတတ်တဲ့သူဟာ လူနဲ့ လူအ ဖြစ်တယ်။ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှု ပြုဖို့ကို လုပ်တောင် မလုပ်ရဲတဲ့ သူကတော့ သူများပြုသမျှ နဲ့ရတဲ့ ဩဇာခံ အစေအပါး ဖြစ်တယ်။

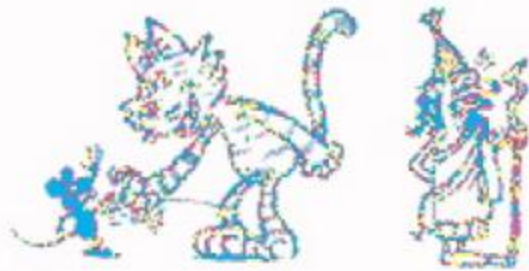
- ◆ Nothing can confound a wise man more than laughter from a dunce.
- ◆ ပညာရှိတစ်ယောက်အတွက်... မိုက်မဲ ထုံထိုင်းသူ တစ်ယောက်ရဲ့ ရယ်မောလှောင်ပြောင်ခံရတာထက်... ပိုပြီး အရှက်ရစေတဲ့ အရာ ဘာမှမရှိပါဘူး။ (ပညာရှိ ဖြစ်နေပြီး မိမိ ချို့ယွင်းချက်ကြောင့်... လူမိုက်က လှောင်ပြောင်တာကို ခံရတာဟာ ရှက်စရာအကောင်းဆုံးပဲ... ဟု ဆိုလို)

- ◆ Friendship is love without his wings.
- ◆ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ခင်မင်မှုဆိုတာ . . . ဉာဏ်ကစား မှုတွေ (လှည့်ကွက်တွေ)မပါတဲ့ မေတ္တာတရားပါပဲ။

- ◆ Admire, exult, despise, laugh, weep, for here there is such matter for all feeling: Man, you pendulum between a smile and tear.
- ◆ ယခု ပစ္စုပ္ပန်မှာ . . . ချီးမွမ်းတာ၊ အားရဝမ်းသာဖြစ်တာ၊ အထင်အမြင်သေးတာ၊ ရယ်မောတာ၊ ငိုကြွေးတာတွေဟာ စိတ်ခံစားမှုမှာ ပါဝင်တဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူသား . . . ဆိုတာ အပြုံးနဲ့ မျက်ရည်ကြားမှာ နာရီ ချိန်သီးလို ခေါက်တုန့်ခေါက်ပြန် လှုပ်ရှားရင်ဆိုင်နေရသူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ Hatred is the madness of the heart.
- ◆ အမုန်းရန်ငြိုးဆိုတာ နှလုံးသားရဲ့ ရူးသွပ်မှုပါပဲ။ (မိမိစိတ်ကို ရင့်ကျက်အောင် မလေ့ကျင့်နိုင်မီ (ရူးသွပ်နေချိန်) မှာပဲ အမုန်းရန်ငြိုးတွေ ရှိတယ်။ တရားပြည့်ဝလာတဲ့ ရူးသွပ်မှု ပျောက်ချိန်မှာ အမုန်းရန်ငြိုးကို မထားတော့ဘူး... ဟု ဆိုလို)

- ◆ It is strange but true: truth is always strange, stranger than fiction.
- ◆ ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်တော့ ကောင်းတယ်ဗျ... ဒါပေမယ့် (အဲဒါ) အမှန်တရားပါပဲ။ အမှန်တရားဟာ အမြဲတမ်း ထူးဆန်း အံ့ဩဖွယ် ကောင်းတယ်။ တကယ်ဖြစ်ရပ်မှန် အမှန်တရား ဟာ စိတ်ကူးယဉ်ဝတ္ထုတွေ ထိုးဇာတ်တွေ ထက်တောင် ပိုပြီး ထူးဆန်းပါတယ်။

- ◆ Adversity is the path to truth.
- ◆ ကံဆိုးမှု၊ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်မှုတွေက အမှန်တရားသို့ရောက်ဖို့ ဦးတည်ရာလမ်းကြောင်းဖြစ်တယ်။ (မိမိ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေချိန်မှာမှ... ဘယ်သူက စစ်မှန်တယ်... မစစ်မှန်ဘူး၊ မေတ္တာထားတယ်... မထားဘူးဆိုတဲ့ အမှန်တရားကို ရရှိနိုင်တယ်... ဟု ဆိုလို)

BACON

ဗေကင်

- ◆ Reading makes a full man; conference a ready man and writing an exact man.
- ◆ စာပေကို ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်းက ပြည့်ဝ(ရင့်ကျက်)တဲ့ လူတစ်ယောက် ဖြစ်လာစေတယ်။ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ခြင်းက ကျွမ်းကျင်ပြီး (အရာရာကို ရင်ဆိုင်ဖို့) အဆင်သင့်ဖြစ်တဲ့လူတစ်ယောက် ဖြစ်လာစေတယ်။ စာပေရေးသားပြုစုခြင်းကတော့ တိကျတဲ့လူတစ်ယောက် ဖြစ်လာစေတယ်။

- ◆ Some books are to be tasted, others to be swallowed, and some few to be chewed and digested; that is, some books are to be read only in parts; others to be read but not curiously; and some few to be read wholly, and with diligence and attention.
- ◆ အချို့စာအုပ်တွေက မြည်းစမ်းကြည့်ဖို့ရန်သာ ဖြစ်တယ်။ အချို့စာအုပ်တွေကိုတော့ မျိုချရမယ်။ အချို့စာအုပ် အနည်းငယ်ကိုတော့ ကျေညက်အောင် ဝါးစားပြီး အစာချေပစ်ရမယ်။ အချို့စာအုပ်တွေကို အပေါ်ယံကြော တစ်စိတ် တစ်ပိုင်းသာ ဖတ်ရမယ်။ အချို့စာအုပ်တွေကို ဖတ်တော့ဖတ်၊ ဒါပေမယ့် စိတ်ဝင်တစား ပြင်းပြတဲ့ ဆန္ဒနဲ့မဖတ်နဲ့...။ အချို့စာအုပ်ကောင်း အနည်းငယ်ကိုတော့ အပြည့်အဝ အစအဆုံးဖတ်ရမယ်။ လုံ့လဝီရိယရှိရှိနဲ့ အာရုံကို စူးစိုက်ပြီး ဖတ်ရမယ်...။ ဟုဆိုလို။

- ◆ Libraries are as the shrines where all the relics of the ancient saints, full of true virtue, and that without delusion or imposture, are preserved and reposed.
- ◆ စာကြည့်တိုက်တွေဟာ ရှေးသူတော်စင်တို့ရဲ့ ဓာတ်တော် မွေတော်များကို ထိန်းသိမ်းရာ ဌာပနာ 'ကြုတ်' လိုပါပဲ။ ကောင်းမြတ်တဲ့ အရည်အသွေးတွေနဲ့ ပြည့်လျှမ်းနေပါတယ်။ ယုံမှားလွန်မှု၊ ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်မှု၊ လိမ်လည် လှည့်ဖြားမှု တွေ မရှိဘူး။ စင်ကြယ်ကောင်းမြတ်မှုတွေကို ထာဝရတည်တံ့အောင် ကြာရှည်ခံနိုင်အောင် ထိန်းသိမ်း ထားတဲ့နေရာသာ ဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ A man would do well to carry a pencil in his pocket and write down the thoughts of the moment. Those that come unsought for are commonly the most valuable and should be secured, because they seldom return.
- ◆ လူတစ်ယောက်ဟာ အိတ်ထဲမှာ ခဲတံကိုထည့်ထားပြီး စိတ်ကူးတွေ အကြံဉာဏ်တွေပေါ်လာရင် . . . ပေါ်လာတဲ့ တဒဂ်မှာ (ချက်ချင်း) ရေးမှတ်ထားရမယ်။ မရှာမဖွေ မတွေ့တော့ဘဲနဲ့ (ရုတ်တရက်) ပေါ်လာတဲ့ အရာတွေဟာ များသောအားဖြင့် တန်ဖိုးရှိတတ်တယ်။ အဲဒီအရာတွေကို မပျောက်ပျက်အောင် သိမ်းဆည်းမှတ်သားထားသင့်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီအရာတွေဟာ နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်လာဖို့ ခဲယဉ်းလို့ပါပဲ။

- ◆ He conquers twice, who upon victory overcomes himself.
- ◆ အောင်မြင်မှုအပေါ်မှာ (ဝင့်ကြားဂုဏ်ယူမှု မရှိဘဲ) မိမိကိုယ် မိမိ အောင်နိုင်သူဟာ အောင်မြင်မှုကို နှစ်ကြိမ် နှစ်ဆ ရရှိသူ ဖြစ်ပါတယ်။

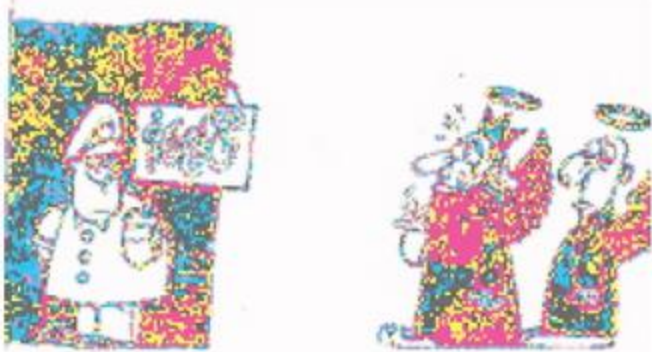
- ◆ If money be not your servant, it will be your master. The covetous man cannot so properly be said to possess wealth, as that may be said to possess him.
- ◆ ငွေကြေးကို အစေအပါးလို မစေခိုင်းနိုင်ရင် . . . ငွေကြေးက သင့်ရဲ့ အရှင်သခင် ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ (စည်းစိမ်ဥစ္စာ ကြွယ်ဝပေမယ့်) လိုချင်တပ်မက်စိတ် ပြင်းပြပြီး လောဘကို အတောမသတ်နိုင်သူဟာ သူ့ရဲ့စည်းစိမ်ဥစ္စာကို သူက တကယ်ပိုင်ဆိုင်နေတယ်လို့ မဆိုနိုင်ပါဘူး။ စည်းစိမ်ဥစ္စာက သူ့ကို ပိုင်ဆိုင်နေတာဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရမယ်။

- ◆ Boldness is ever blind, for it sees not dangers and inconvenience. Therefore, it is ill in counsel, good in execution.
- ◆ ရဲရင့်ခြင်းဆိုတာ အန္တရာယ်တွေ၊ အဆင်မပြေမှုတွေကို မမြင်၊ မကြည့်ဘူး။ (လုပ်သင့်တာကို သတ္တိရှိရှိ လုပ်တဲ့အတွက်) ရဲရင့်ခြင်းဟာ ဘာအခက်အခဲကိုမှ မမြင်တတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ရဲရင့်ဖို့ သူတစ်ပါးကို အကြံပေးတာဟာ မကောင်းပါဘူး။ ရဲရဲရင့်ရင့် ကိုယ်တိုင်စီမံဆောင်ရွက်တာကတော့ ကောင်းပါတယ်။

- ◆ In reading, we hold converse with the wise; in the business of life, generally with the foolish.
- ◆ စာပေကို ဖတ်ရှု လေ့လာနေတဲ့ အခိုက်မှာတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတွေနဲ့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ရပါတယ်။ မိမိဘဝအတွက် စီးပွားရှာ အရောင်းအဝယ်ပြုရတဲ့ အခိုက်မှာတော့ . . . အသိတရားမရှိတဲ့ . . . ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်းမဲ့တဲ့ . . . မိုက်ကမ်းတဲ့ . . . လူတွေနဲ့ ဆက်ဆံရပါတယ်။

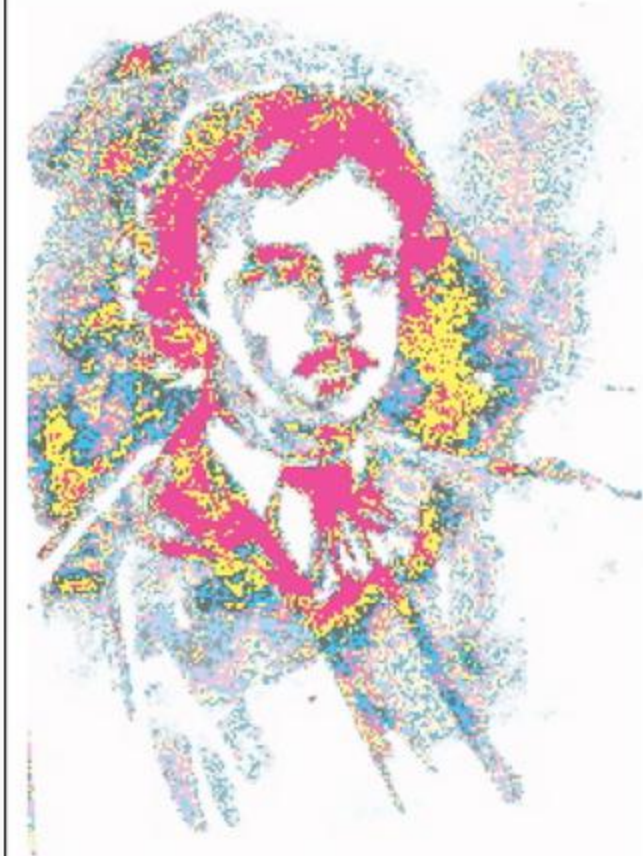

- ◆ Men must know, that in this theatre of man's life it is reserved only for God and the angels to be lookers-on.
- ◆ လူ့ဘဝရဲ့ဇာတ်ရုံမှာ... ဘုရားသခင်နဲ့ တမန်တော်တွေသာ လျှင် ပွဲကြည့်ပရိသတ်တွေဖြစ်တယ် (လူသားတွေကတော့ ကျရာအခန်းကဏ္ဍကို ကပြကြရမယ်)ဆိုတာ လူသားတိုင်း သိထားရမယ်။

Edgar Allan Poe

အက်ဂါအယ်လန်ပိုး

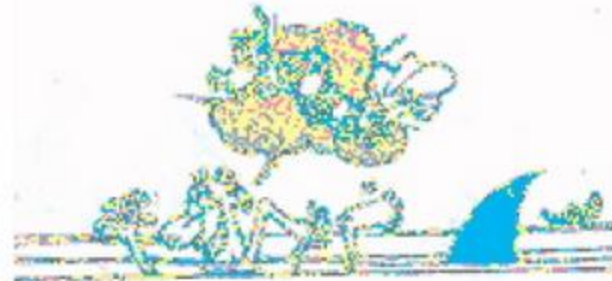
- ◆ Grammar is the analysis of language.
- ◆ သဒ္ဒါဆိုတာ ဘာသာစကား... ကို ခွဲခြား စိတ်ဖြာလေ့လာ တဲ့ ပညာဖြစ်တယ်။

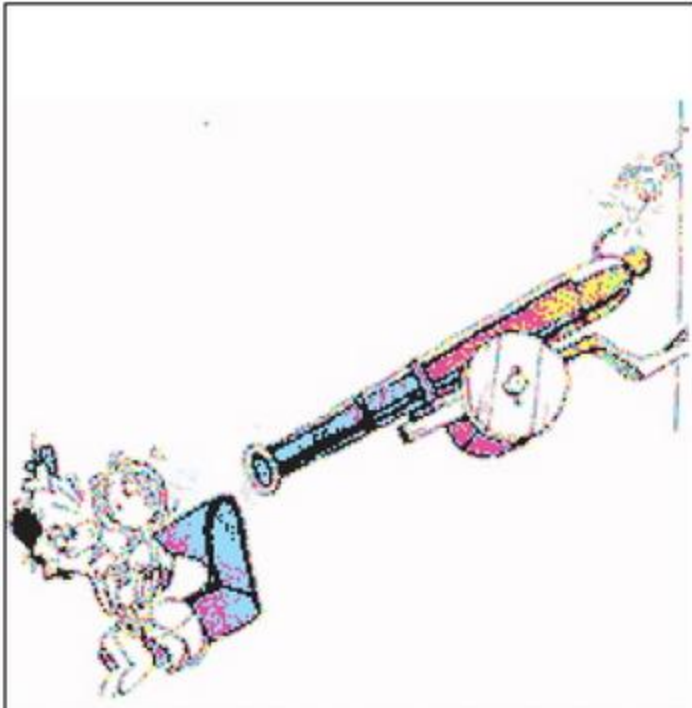
- ◆ I have great faith in fools - self - confidence, my friends will call it.
- ◆ ကျွန်တော်ကတော့... ကျွန်တော့်ရဲ့ ချွေးကြောင်ကြောင် စိတ်ကူး (ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေတွေ အလိုအရကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုလို့ခေါ်မယ့်) အပေါ်မှာ အရမ်းကို အားထားယုံကြည်တယ်ဗျ။

- ◆ Perverseness is one of the primitive impulses of the human heart.
- ◆ အရွံ့တိုက်တယ်... ကတ်သီးကတ်ဖဲ့လုပ်တယ်... ဆိုတာ (လူရယ်လို့ စတင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့) ဟို... ရှေးကျလွန်းတဲ့ ခေတ်ကတည်းက လူသားတွေရဲ့ စိတ်နှလုံးကနေ လှုံ့ဆော် တွန်းထုတ်ပေးခဲ့တဲ့ အတွင်းစိတ်ဓာတ်တွေထဲက တစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။

- ◆ Man's real life is happy, chiefly because he is ever expecting that it soon will be so.
- ◆ လူသားရဲ့ တကယ့်စစ်မှန်တဲ့ဘဝဆိုတာ... စိတ်ချမ်းသာ ပျော်ရွှင်မှုပါပဲ။ အဓိကအကြောင်းကတော့ (လောလော ဆယ်ဘယ် လောက် ပဲ စိတ်ဆင်းရဲ... စိတ်ဆင်းရဲ...) မကြာမီကာလမှာ စိတ်ချမ်းသာစရာတွေ ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မယ်လို့ လူသားက အမြဲတမ်းမျှော်လင့်တောင့်တနေလို့ပါပဲ။

- ◆ Years of love have been forgotten in the hatred of a minute.
- ◆ နှစ်ပေါင်းများစွာ ချစ်လာခဲ့ကြတဲ့ အချစ်ကို... မုန်းသွားတဲ့ တဒင် (တစ်မိနစ်) မှာ မေ့ပစ်လိုက်ကြတော့တာပါပဲ။ (ချစ်တယ်ဆိုတာ မမုန်းခင်ချစ်ကြတာပါ... ဟုဆိုလို)

- ◆ Unthought-like thoughts are the souls of thought
- ◆ လုံးဝ မထင်မှတ် ... မစဉ်းစားဘဲ ... ပေါ်လာတဲ့ အတွေးတွေဟာ စိတ်ကူးအကြံအစည်တွေရဲ့ မဏ္ဍိုင်ဖြစ်တယ်။

- ◆ Whenever, on account of its vagueness, I am dissatisfied with a conception of the brain, I resort forthwith to the pen for the purpose of obtaining, through its aid, the necessary form, consequence and precision.
- ◆ မရေရာမှု ယောင်ဝါးဝါးဖြစ်မှုတွေကြောင့်... ဦးနှောက်ရဲ့ တွေးဆချက်တွေကို မကျေနပ်တဲ့အခါတိုင်း ချက်ချင်းဆိုသလို ကလောင်တံကို ကိုင်ပြီး ချရေးကြည့်တယ်။ ကလောင်တံရဲ့ အကူအညီနဲ့... လိုအပ်တဲ့ ပုံစံ၊ အမျိုးအစား... အကျိုးဆက် မှန်ကန်တိကျမှု... တို့ကို ရရှိနိုင်ဖို့လေ။

- ◆ Experience has shown, and a true philosophy will always show, that a vast, perhaps the larger, portion of the truth arises from the seemingly irrelevant.
- ◆ အလွန်တရာ ကြီးကျယ်များပြားတဲ့ (ပိုပြီးတော့တောင် များပြားနိုင်တဲ့) အမှန်တရားရဲ့ အပိုင်းကဏ္ဍတွေဟာ... ဘာမျှ ဆက်စပ်မှုမရှိဘူးလို့ ထင်ရတဲ့အရာတွေကနေ ပေါ်ထွက်လာ(တတ်)တယ်ဆိုတာ... အတွေ့အကြုံက ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်တယ်။ ဒီအချက်ကို စစ်မှန်တဲ့ ဒဿနအတွေးအခေါ်ပညာကလည်း မှန်ကန်တယ်လို့ ထာဝရ ဖော်ပြပါလိမ့်မယ်။

- ◆ The play is the tragedy, *Man*, and its hero the conqueror, Worm.
- ◆ ကြေကွဲဖွယ်အလွမ်းအဆွေး ပြဇာတ်လေးတစ်ပုဒ်ပါပဲ။ လူသားဆိုတဲ့ ဇာတ်ကောင်နဲ့... သူ့ကိုအောင်မြင်ပြီး အနိုင်ယူသွားတဲ့ တီကောင်၊ ပိုးမွှားဆိုတဲ့ သူ့ရဲကောင်းတွေ အကြောင်းလေ။ (ဘယ်လောက်ပဲ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တဲ့ လူဖြစ်ပါစေ... သေသွားတဲ့အခါ တီကောင်တွေ ပိုးမွှားတွေရဲ့ အစာ ဖြစ်သွားတာပါပဲ... ဟု ဆိုလို)

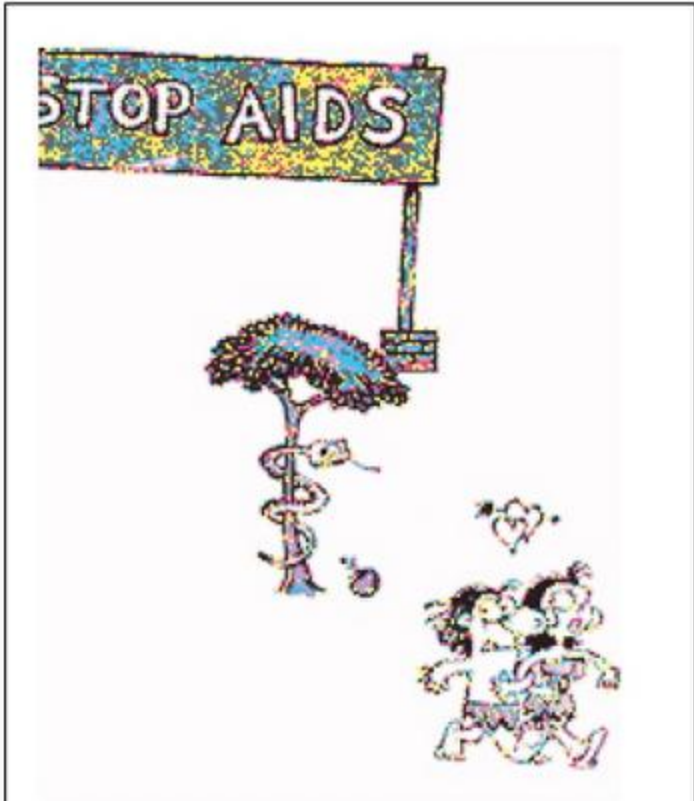
Charles Dickens

ချားလ်စ် ဒစ်ကင်းစ်

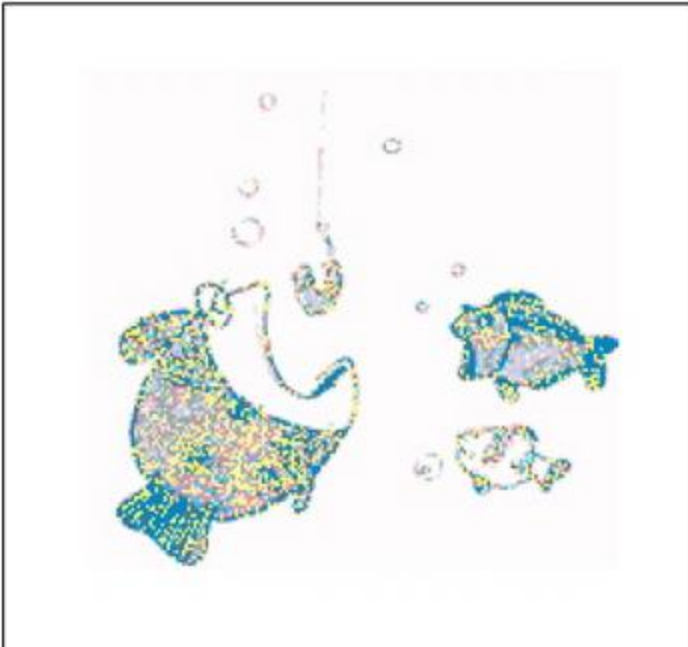
- ◆ Reflect upon your present blessings, not on your past misfortunes.
- ◆ လက်ရှိဘဝမှာ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ စိတ်ချမ်းမြေ့စရာတွေကို ပေါ်လွင်အောင် ရုပ်လုံးဖော်ပါ။ အတိတ်က ကံမကောင်း ခဲ့တာတွေကို ပြန်မတွေးပါနဲ့။

- ◆ A loving heart is the truest wisdom.
- ◆ ချစ်ခင်မြတ်နိုး . . . သစ္စာစောင့်သိတတ်တဲ့ စိတ်နှလုံးဟာ၊ အစစ်မှန်ဆုံး . . . အမှန်ကန်ဆုံး အမြော်အမြင် ဖြစ်တယ်။

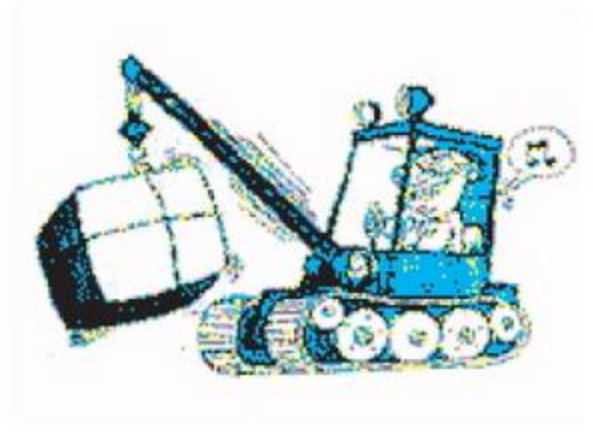
- ◆ We need never be ashamed of our tears, for they are rain upon the blinding dust of earth, overlying our hard hearts.
- ◆ မျက်ရည်ကျတာ... ငိုကြွေးရတာကို ဘယ်တော့မှ ရှက်ဖို့ မလိုပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီမျက်ရည်စက်ကလေးတွေဟာ... ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မာကျောခက်ထန်နေတဲ့ နှလုံးသားပေါ်မှာ တည်ရှိနေပြီး... မမြင်နိုင်တဲ့... (သောက) မြူမှုန်တွေကို ဖယ်ရှားပေးတဲ့... မိုးရေစက်ကလေးတွေ ဖြစ်နေလို့ပါ။

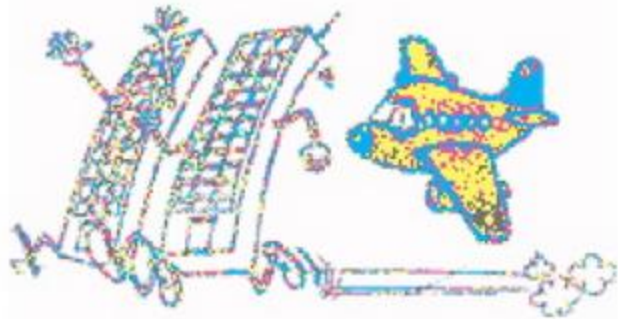
- ◆ It is well for a man to respect his own vocation, whatever it is, and to think himself bound to uphold it, and to claim for it the respect it deserves.
- ◆ လူတစ်ယောက်ဟာ မိမိရဲ့ အသက်မွေးမှုအတွက်... ဘယ်လို သမာဏာဇီဝအလုပ်ကိုပဲ လုပ်လုပ်... ကိုယ့်ရဲ့ အလုပ်ကို လေးစားတန်ဖိုးထားတာဟာ ကောင်းတယ်။ ကိုယ်လုပ်နေတဲ့ အလုပ်ဟာ (လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်ဖြစ်ကြောင်း) ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က ထင်မှတ်ယူဆဖို့ တာဝန်ရှိတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ အလုပ်ကို အခြားသူတွေက အလေးဂရုပြုဖို့ (တန်ဖိုးထားဖို့) ကိုလည်း အခိုင်အမာ ပြောပြတောင်းဆိုရမယ်။

- ◆ It is in the nature of things that man cannot really improve himself without in some degree improving other men.
- ◆ လူသားတစ်ဦးဟာ (ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှိတဲ့) အခြားသူတွေကို အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ တိုးတက်အောင် လုပ်မပေးဘဲနဲ့... ကိုယ့်ကိုကိုယ် တကယ်တိုးတက်အောင် မလုပ်ဆောင်နိုင်ဘူး... ဆိုတာ သဘာဝပါပဲ။

- ◆ No one is useless in this world who lightens the burden of it to anyone else.
- ◆ ကိုယ့်ရဲ့ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို အခြားသူအတွက် ပေါ့ပါးစေတဲ့သူဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ အသုံးမဝင်တဲ့ လူ... အသုံးမကျတဲ့လူ မဟုတ်ဘူး။ (ကိုယ့်အတွက် ဘယ်သူ့ကိုမှ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မဖြစ်စေဘဲ... ကိုယ့်တာဝန်ကိုယ်သိပြီး... ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ် လုပ်တဲ့လူဟာ အသုံးဝင်တန်ဖိုးရှိတဲ့ လူသားဖြစ်တယ်ဟု ဆိုလို)

- ◆ Every man, however obscure, however far removed from the general recognition, is one of a group of men impressible for good and impressible for evil.
- ◆ ဘယ်လောက်ပဲ အောက်တန်းကျတဲ့ အညကြလူသား ဖြစ်ပါစေ . . . ဘယ်လောက်ပဲ လူတွေက အလေးမထားတဲ့ လူသားဖြစ်ပါစေ. . . လူဆိုတာ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းထဲက လူသား တစ်ယောက်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ လူသားထုကောင်းရာကောင်းကျိုးအတွက် အရာထင်အောင် လုပ်နိုင်သလို၊ လူသားထုဆိုးကျိုးအတွက်လည်း အရာထင်အောင် လုပ်နိုင်တဲ့သူ ဖြစ်တယ်။

- ◆ Mature affection, homage, devotion, does not easily express itself, Its voice is low. It is modest and retiring, it lays in ambush and waits.
- ◆ ပြည့်ဝရင့်ကျက်တဲ့ မေတ္တာတရား၊ ဝါရဝတရား၊ အထူးလေးစားအချစ်ကြီးမှု. . . ဆိုတာ သူ့ကိုယ်သူ ဘယ်တော့မှ လွယ်လွယ်နဲ့ မဖော်ပြဘူး။ သူ့အသံက တိုးတယ်၊ သူက ဝင့်ဝါလွှားမှု မရှိဘူး။ ချောင်ကုတ်နေတတ်ပြီး. . . အချိန်ကို စောင့်ဆိုင်းတယ်။ (တကယ်ချစ်တဲ့. . . ရှိသေလေးစားတဲ့ သူဟာ. . . ဘယ်တော့မှ ချစ်လှချည်ရဲ့ ရှိသေလေးစားလှချည်ရဲ့လို့ မပြောဘူး. . . မပြဘူး။ သူလုပ်ဆောင်ပြသရမယ့် အချိန်ကျရင်တော့. . . လက်တွေ့ ချစ်ခင်ရှိသေပြတတ်တယ် ဟု ဆိုလို)

THE WISDOM

မြေမြင်စဉ်းစား
ပညာဝကား
ဆရာ့သိန်ကွင်

သ ရ ဝ ဝ ဝ
အော်ပီကျယ်
တေမင်ဝေ
ကိုဆန်